

Євген КОВАЛЬОВ,

доцент кафедри історії України
Факультету суспільно-гуманітарних наук
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,
кандидат історичних наук,
Київ, Україна

Yevhen KOVALOV,

Associate Professor at the Department
of History of Ukraine,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
PhD in History,
Kyiv, Ukraine

e-mail: y.kovalov@kubg.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7740-4332>

Щоденник Степана Лашкевича. 1771–1772 рр.

Стаття присвячена щоденнику Степана Лашкевича — важливому історичному джерелу й визначній пам'ятці української культури XVIII ст. З'ясовується доля рукописного тексту, наразі втраченого, його дослідження і підготовка до друку в другій половині XIX ст. співробітником редакції часопису «Киевская старина» Федором Ніколайчиком. Публікується копія фрагмента щоденника, що охоплює записи С. Лашкевича за 1771–1772 роки, з коментарями, які належать Ф. Ніколайчику. Публікація цього тексту сприятиме розширенню уявлень дослідників ранньомодерної історії України щодо повсякдення еліти у той час, коли вона дедалі глибше інтегрувалася до політичних, економічних і соціокультурних структур Російської імперії. Щоденник С. Лашкевича також буде цінним матеріалом для соціолінгвістичних студій.

Ключові слова: Степан Лашкевич, щоденник, «Киевская старина», Федір Ніколайчик, еліта, ранньомодерна Україна.

Diary of Stepan Lashkevych. 1771–1772

The article is devoted to Stepan Lashkevych's diary (1734–1782), an important historical source and a significant document of Ukrainian culture in the 18th century. Stepan Lashkevych, who belonged to the Ukrainian elite of the Starodub Regiment of the Hetmanate, kept his diary during 1768–1782. The manuscript of the diary was kept in the archive of his descendants, one of whom, Oleksandr Lashkevych (1842–1889), a public figure and history enthusiast, intended to publish this valuable text. The number of manuscripts was transferred to the Southwestern Department of the Russian Geographical Society in Kyiv, and the rest were given to the editorial office of the historical journal “Kievskaja starina” (Kyiv Antiquity), where Fedir Nikolaychuk researched and prepared it for publication. In the 19th century, it was not possible to publish Stepan Lashkevych's diary, in whole or in part. Only an article by Fedir Nikolaychuk reviewing the content of the diary was published. The original manuscript was lost, but a copy of a fragment of the diary from 1771–1772 with comments by Fedir Nikolaychuk has been preserved and is published in our article. The scientific community's awareness of this text will contribute to expanding the understanding of researchers of early modern Ukrainian history about the everyday life of the elites of the Hetmanate at a time when it was increasingly integrated into the political, economic, and socio-cultural structures of the Russian Empire. Stepan Lashkevych's diary also contains important evidence about the economic activities of Ukrainian elites (management of estates, participation in trade, etc), their cultural interests, such as, interest in literature, social and political processes and events (the Russian-Turkish war of 1768–1774, the plague epidemic). Stepan Lashkevych's diary will also be valuable material for sociolinguistic studies, as it provides an opportunity to study the linguistic culture of Ukrainian elites of the second half of the 18th century (Stepan Lashkevych made entries in his diary in a language close to spoken Ukrainian).

Keywords: Stepan Lashkevich, diary, «Kievskaja starina», Fedir Nikolaychuk, elite, early modern Ukraine.

У грудневому числі часопису «Киевская старина» за 1887 р. увазі читачів було запропоновано розвідку Федора Ніколайчика «Рід Лашкевичів і щоденник одного з них»⁵²⁰. У цій статті йшлося

про щоденник Степана Лашкевича — важливе джерело з історії Лівобережної України другої половини 18 ст. Публікація містила загальні відомості про рід Лашкевичів, які походили із стародубських міщан, але пробилися до лав козацької

⁵²⁰ Ніколайчик Ф. Род Лашкевичей и дневник одного из них. *Киевская старина*. 1887. № 12. С. 696–716. Не виключаємо, що в підготовці цієї розвідки до друку брав участь й Олександр Лазаревський — один із провідних співробітників «Киевской старины», ґрунтовно обізнаний з проблематикою статті Ф. Ніколайчика.

старшини, стали статечними землевласниками, а згодом посіли помітне місце у «малоросійському дворянстві». Наведено було також біографічний нарис про автора щоденника — Степана Івановича Лашкевича (1734–1782), який розпочав службу військовим канцеляристом, зумів звернути на себе увагу гетьмана Кирила Розумовського, одержав ранг бунчукового товариша, оточив себе корисними зв'язками в елітах Гетьманщини, уклав шлюб з донькою прилуцького полковника Григорія Галагана Параскевою, що принесла йому чималий посаг. У 1764 р. він обійняв престижну шляхетську посаду земського судді Погарського повіту, 1772 р. його було обрано погарським предводителем дворянства, а 1779 р. — підкоморієм. Після скасування адміністративно-територіальної та судової системи Гетьманщини С. Лашкевич незадовго до смерті здобув неабияке місце у нових імперських регіональних бюрократичних структурах — став головою Новгород-сіверського верхнього земського суду⁵²¹. Загалом його службова кар'єра й триб життя були доволі типовими для українських еліт другої половини 18 ст. — часу, на який припала інтеграція Гетьманщини до політичних і соціально-економічних структур Російської імперії.

Ф. Ніколайчик слушно вважав щоденник С. Лашкевича насамперед цінним джерелом для дослідження «побуту» (ми скажемо — історії повсякдення) українських еліт у приєднаних автономії Гетьманщини⁵²². Ці щоденникові нотатки дають уявлення про господарську діяльність «малоросійського шляхетства», комунікаційні мережі, які пронизували цю спільноту, її культурні запити (читацькі смаки тощо). Не залишилися поза увагою щоденникаря політичні події того часу, як-от російсько-турецька війна 1768–1774 рр., у якій брали участь його родичі та земляки. Зрештою, чимало уваги С. Лашкевич приділяв кліматичним умовам (бували дні, коли лише це він відмічав у своєму щоденнику), що вказує на гостре відчуття залежності людини домодерних часів від природи, яка визначала ритми людського життя та його якість (обсяги врожаю, стан шляхів сполу-

чення тощо). Крім того, мова, яку вживав С. Лашкевич, цікава з точки зору соціолінгвістичних досліджень (вона, на наш погляд, є доволі близькою до тогочасної розмовної української).

Щоденник С. Лашкевича зберігався у його нащадків. Один із них, аматор історії, громадський діяч Олександр Степанович Лашкевич (1842–1889), мав намір опублікувати його разом із низкою інших матеріалів із родинного архіву Лашкевичів. За свідченням Ф. Ніколайчика, С. Лашкевич вів щоденникові записи протягом 14 років, починаючи з 1768-го й до смерті в 1782-му. О. Лашкевич передав у розпорядження редакції «Киевской старины» 6 зшитків щоденника, які охоплювали проміжок часу від 20 лютого 1771 р. до 24 червня 1779 р., за винятком періоду з 23 травня 1773 р. по 19 листопада 1774 р. За поясненням О. Лашкевича, ті частини щоденника, яких бракувало, були свого часу надіслані Південно-Західному відділу Російського географічного товариства, важливому осередкові українознавчих студій, але їхня доля після ліквідації цієї установи залишилася невідомою, розшукати сторінки так і не вдалося⁵²³.

Редакція «Киевской старины» почала готувати щоденник С. Лашкевича та інші матеріали з архіву О. Лашкевича до друку⁵²⁴. Справа, однак, затягувалася через марні пошуки зниклих частин щоденника, а 1887 р. часопис опинився на межі закриття, тому вирішено було принаймні опублікувати нарис Ф. Ніколайчика про це важливе історичне джерело, його автора й рід Лашкевичів. З того часу дослідники українського 18 ст. знали про існування щоденника С. Лашкевича з посиланням на розвідку Ф. Ніколайчика⁵²⁵, але саме джерело так і лишилося неопублікованим. Це дивує, якщо згадати, що «Киевская старина» не припинила свого існування 1888 р., як побоювалася її редакція, а виходила ще тривалий час, ба більше, редактором-видавцем цього часопису в 1888–1889 рр. був той самий О. Лашкевич, завдяки якому про щоденник довідалася українська наукова спільнота. Найгірше, однак, те, що оригінал цієї непересічної пам'ятки української культури зник,

⁵²¹ Біографічні дані про С. Лашкевича див.: Николайчик Ф. Указ. соч. С. 697–701; Модзалевский В. Малороссийский родословник. Т. 3. Киев, 1912. С. 29.

⁵²² Николайчик Ф. Указ. соч. С. 697.

⁵²³ Там же. С. 703.

⁵²⁴ В архіві Феодана Лебединцева, редактора-видавця «Киевской старины» у 1882–1887 рр., збереглися копії низки документів з родинного архіву Лашкевичів, які, ймовірно, передбачалося опублікувати: «Выпись из протокола Новгород-Северской дворянской комиссии о дворянском происхождении рода Лашкевичей» (Институт рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі — ІР НБУВ). Ф. II. Од. зб. 6779. 4 арк.), «Сказка о службе Ст. Ив. Лашкевича, поданная им в 1762 г. в Стародубовскую полковую канцелярию» (ІР НБУВ. Ф. II. Од. зб. 6780. 2 арк.), «Каталог библиотеки Ст. Ив. Лашкевича» (ІР НБУВ. Ф. II. Од. зб. 6781. 6 арк.). З цих матеріалів особливо цікавим є каталог приватної книгозбірні Лашкевичів — важливе джерело для дослідження кола інтелектуальних зацікавлень українських еліт другої половини XVIII ст. Докладніше див.: Посохова Л. Ю. «Читабельний простір» козацької старшини другої половини XVIII століття: особиста бібліотека Степана Лашкевича. *Рукописна та книжкова спадщина України*. Вип. 29. Київ, 2022. С. 151–167.

⁵²⁵ Приміром: Оглоблин О. Люди старої України. Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1959. С. 235–237; Оглоблин Д. Олександр Степанович Лашкевич (1842–1889), редактор-видавець «Киевской старины». *Український історик*. 1974. № 1–3. С. 160–161; № 4. С. 67, 69.

навіть ті частини, які були в розпорядженні редакції «Киевской старины». Збереглася лише копія, що містить записи С. Лашкевича з 20 лютого 1771 р. по 22 березня 1772 р.⁵²⁶

Метою публікації є уведення до наукового вжитку тексту щоденника, який буде корисним джерелом для дослідження повсякдення українських еліт ранньомодерної доби.

Текст, що ми публікуємо, крім авторських записів, містить ґрунтовні коментарі географічного, генеалогічного й етнографічного змісту, що, вочевидь, належать Ф. Ніколайчику, який походив з тієї

ж місцини (був уродженцем с. Новий Ропськ Новоизибківського повіту Чернігівської губернії⁵²⁷), де мешкав і щоденникар, тому, зокрема, примітка про криницю біля Ропська, згадану С. Лашкевичем, розрослася до етнографічного нарису.

У публікації збережені скорочення, присутні в оригіналі: ініціалом «П.» С. Лашкевич означав початок кожного тижня, себто понеділок. У круглих дужках відтворені вставки, зроблені копіюстом. Наші власні зауваження, що стосуються коментарів, подаються у квадратних дужках, як і розкриті коментаторські скорочення.

REFERENCES

- Lazarevskiy, A. (1888). *Opisanie staroi Malorossii. Materialy dlia istorii zaseleniia, zemlevladieniia i upravleniia (Vol.1: Polk Starodubskij)*. Kyiv: Tip. K. Milevskogo [in Russian].
- Modzalevskii, V. (1912). *Malorossiiskii rodoslovnik (Vol. 3)*. Kyiv: Tip. S. V. Kulzhenko [in Russian].
- Nikolaichik, F. (1887). Rod Lashkevichei i dnevnik odnogo iz nikh. *Kievskaya starina / Kyiv Antiquity*, 12, 696–716 [in Russian].
- Ohloblyn, O. (1959). *Liudy staroi Ukrainy*. Miunkhen: Dnirova khvyliia [in Ukrainian].
- Ohloblyn, D. (1974). Oleksandr Stepanovych Lashkevych (1842–1889), redaktor-vydavets «Kievskoi stariny». *Ukrainian Historian*, 1–3, 155–168; 4, 47–73 [in Ukrainian].
- Paliienko, M. (2005). «*Kiievskaia starina*» u hromadskomu ta naukovomu zhytti Ukrainy (kinets 19 — pochatok 20 st.). Kyiv: Tempora [in Ukrainian].
- Posokhova, L. (2022). «Chytabelnyi prostir» kozatskoi starshyny druhoi polovyny 18 stolittia: osobysta biblioteka Stepana Lashkevycha. *Manuscript and Book Heritage of Ukraine*, 29, 151–167 [in Ukrainian].

* * *

Степан Лашкевич

ЗАПИСКА ДОМАШНЯЯ ЕЖЕДНЕВНАЯ

1771 года мѣсяць февраль.

П: 20. В ночи і в день силній морозъ. Обѣдалъ з Павломъ Григоріевичемъ Скорупою⁵²⁸ в Михайла Степановича Ширая⁵²⁹, где еще были Виридарскій сотникъ нѣжинскій і Павелъ Павловичъ Заруцкій; у вечеру были і у мене.

21. В ночи і в день пресилній морозъ. Взял в Івана Андрѣевича господина Миклашевского⁵³⁰ сто рублей і далъ Алексѣю Каши на полкарет-

ки. Максима Косовича здѣлали атаманомъ в абшитъ. У вечеру виехалъ я з Стародуба і приехалъ в Брахов⁵³¹, где засталъ Дубовичку і Апанаса Лашкевича⁵³².

22. В ночи і в день силній морозъ. После обѣда поехала Дубовичка з синами в Суходолье⁵³³.

23. В ночи і в день силній морозъ. Писал писмо в Глуховъ к Іліи Василевичу⁵³⁴ о купленомъ винѣ, і Якова Багинского послал в Погаръ.

⁵²⁶ IP НБУВ. Ф. I. Од. зб. 766. 24 арк.

⁵²⁷ Палиєнко М. «Киевская старина» у громадському та науковому житті України (кінець XIX — початок XX ст.). Київ: Темпора, 2005. С. 297.

⁵²⁸ Обозный полковой Стародубский, затем полковник армии; ум. 1779 г.

⁵²⁹ Подкоморий повета Стародубовского.

⁵³⁰ Внук полковника Стародубовского Михаила Миклашевского; при открытии Новгород-Северского наместничества был избран в 1783 г. новгород-северским предводителем дворянства. Имения его: с. Белый Колодезь Новозыбков[ского] у[езда], с.с. Приваловка и Яблонка Стародубского у[езда].

⁵³¹ Село в нынешнем Новозыбковском уезде, на р. Снови, главное место жительства автора.

⁵³² Афанасий Артемович Лашкевич, двоюродный брат автора по отцу, бунчуковый товарищ, в мае 1776 года определен секретарем в Малороссийскую коллегию, с жалованьем 250 р. в год.

⁵³³ Село Стародубского уезда при речке Гнилке.

⁵³⁴ Илья Васильевич Журман, родной брат автора по матери, урожденной Губчиц, бывшей первый раз в замужестве за Василием Журманом. Илья Васильевич был последним генеральным судьей и получил чин действительного статского советника. По открытии Новгород-Северского наместничества был новгород-северским губернатором (Шафонский. Чернигов[ского] наместничества] топ[ографическое] оп[исание], стр. 107).

24. В ночи і в день умѣренная стужа. Посля обѣда поехали Николай⁵³⁵ і Афанасій Лашкевичи в Стародубъ.

25. В ночи і в день умѣренная стужа. Рано получилъ писма з Глухова с присилкою газетъ. Писалъ писма чрезъ Сухарева к Максимовичу⁵³⁶ і Свѣрскому о почтѣ і послалъ олѣи Свѣрскому 60 квартъ; писалъ писмо і в комисаріятъ новгородскій о выдачи на станъ Кролевецкій двоухъ сотъ пятидесяти рублей⁵³⁷.

26. Ночь і день з умѣренною стужею. У вечеру родилась у мене дочка Уліяна; восприемною маткою была Елена Онисифоровна Яснополская⁵³⁸.

П: 27. В ночи морозецъ, а в день таль. Сегодня крестили Уліяну; восприемницею была Аліона Онисифоровна. На обѣдъ Семень Федоровичъ Лашкевичъ⁵³⁹ приехалъ.

28. В ночи морозецъ, в день таль. У вечеру приехалъ Романъ Самуиловичъ Криксинъ і ночеваль.

1771 года мѣсяць мартъ.

1. В ночи морозъ, а в день таль. Криксинъ рано поехалъ. Я до Лобисевича отвѣтъ о пенцѣ писалъ. Семень Лашкевичъ посля обѣда поехалъ, а оставилъ записку о мѣру.

2. В ночи морозъ, а в день таль. Рано писалъ письмо в Прилуку⁵⁴⁰ з родиннимъ хлѣбомъ чрезъ атамана Іваницкого; рано жъ приехали Максимъ, Николай і Афанасій Лашкевичи. У вечеру с полу(но)чной стороны красное небо было.

3. В ночи морозъ, а в день таль. Посля обѣда поехали Максим і Николай. Писмо писалъ к Григорію Карповичу⁵⁴¹ с посылкою родинного хлеба і об стеклѣ.

4. В ночи сильной морозъ, в день таль небольшая. Посля обѣда выехалъ я з Афанасіемъ Лашкевичемъ в Глуховъ і ночеваль в Галагановцѣ⁵⁴², куда приехалъ і Петръ Павловскій⁵⁴³ з статутомъ.

5. В ночи морозъ, в день тепловато. Рано писалъ писмо к Павлу Миклашевскому⁵⁴⁴ о выдачи з Азаровки моих галаганскихъ подданихъ, да к Соболевскому подсудку о Шабловскомъ, чтобъ принятъ былъ в судъ. Ночеваль в Шептакахъ⁵⁴⁵ в Фіялковской.

П: 6. В ночи і в день морозъ. Я обѣдалъ в Локоткахъ⁵⁴⁶, а на ночь приехалъ в Глуховъ; подъ Глуховомъ повстрѣчалъ Григорія Рубца⁵⁴⁷, з Булашевичемъ розминувся.

7. В ночи морозъ і в день холодно. Рано отправилъ в Брахловъ Наума з стекломъ. Получилъ извѣстіе, что Иванъ Григоріевичъ Галаганъ⁵⁴⁸ асесоромъ пожалованъ.

8. В ночи морозъ і в день холодно, но отъ солнца таило. Рано былъ я в Семена Василевича Кочубея, Василя Григоріевича Туманского, князя Платона Степановича Мещерского, в Ивана Тимофѣевича Жоравки⁵⁴⁹; а Скоропадского Ивана⁵⁵⁰ не засталъ, — уехалъ в Локню.

9. В ночи морозецъ, а в день таило. Рано былъ я во всѣхъ коллежскихъ членовъ, а в коллегію челобитную подаль на Лобисевича; в князя жъ Мещерского обѣдалъ я і много еще.

10. В ночи морозъ, а в день таило. Рано ездилъ на базаръ з Агафією Давидовною⁵⁵¹; а посля отправилъ Федора Лашкевича⁵⁵² в первую армѣю і писалъ писма к Петру Василевичу Завадовскому і Юсифу Лашкевичу⁵⁵³. На дорогу далъ Ілія Василевичъ двадцать рублей, да в мене взялъ тридцать рублей.

⁵³⁵ Николай Максимович, двоюродный племянник автора.

⁵³⁶ Иван Федорович.

⁵³⁷ Стародубовский полк по сбору податей был разделен на три комиссарства: Стародубовское, Топальское и Новгород-Северское (см. Шафонского, Описание Чернигов[ского] нам[естничества], стр. 100). Лашкевич, как видно из дневника, заведывал почтовыми и дорожными расходами и потому сносится по этим предметам с упомянутыми комиссарствами.

⁵³⁸ Двоюродная сестра автора по отцу.

⁵³⁹ Двоюродный брат автора по отцу.

⁵⁴⁰ К тестю, прилуцкому полковнику Григорию Игнатьевичу Галагану.

⁵⁴¹ Долинский, батуринский подкоморий, женатый на родной сестре автора, Марфе Ивановне. Имения в с. Курене Котоп[ского] у[езда] и с. Пекареве Сосниц[кого] у[езда] на р. Сейме.

⁵⁴² Деревня Новгород-Северского уезда, при речке Ревне.

⁵⁴³ Петр Евсеевич Павловский, войсковой товарищ, из Леоновки (Новгор[од]-Сев[ерского] у[езда], при р. Ревне).

⁵⁴⁴ Павел Иванович Миклашевский из Понуровки (Стародуб[ского] у[езда]), двоюродный брат Евстафия Семеновича Сулимы.

⁵⁴⁵ Село Новгород-Северского уезда, принадлежавшее прежде «тетманской булаве», потом Разумовским.

⁵⁴⁶ С[ело] Глуховского уезда.

⁵⁴⁷ Григорий Андреевич Рубец, земский судья, из с. Истобок (Новозыбков[ского] у[езда]).

⁵⁴⁸ «Швагер» автора, сын прилуцкого полковника.

⁵⁴⁹ Все четверо — члены Малороссийской коллегии. Кочубей — генерал[ьный] обозный (будущий сват автора), Туманский — генеральный писарь, кн. Мещерский (бригадир) — член из великороссов, Журавка — генерал[ьный] асаул.

⁵⁵⁰ Иван Михайлович Скоропадский — генеральный асаул, потом бригадир.

⁵⁵¹ Жена Ильи Васильевича Журмана.

⁵⁵² Федор Онисифорович, двоюр[одный] брат автора.

⁵⁵³ Осип Артемович, двоюр[одный] брат автора, экзекутор 6-го департамента москов[ского] Сената.

11. В ночи вѣтеръ і морозецъ, в день пасмурно. Былъ я рано в князя, а отголь в коллегии і подаль челобитную опять прокурору і жаловался на Полошковского, что челобитной не помѣчаютъ. На объѣдъ приехалъ графъ Петръ Кириловичъ Разумовскій, подполковникъ.

12. В ночи і в день холодно. Графъ объѣдалъ в князя, а мы дома.

П: 13. В ночи сильной вѣтеръ і морозъ, і в день холодно. У вечеру былъ я в Скоропадского, а посла дома в карти грали і я рублей з десять проигравъ.

14. В ночи морозъ і в день холодно. Посля объѣда поехалъ графъ Разумовскій в Батуринъ.

15. В ночи морозъ, а в день таило; у вечеру заверуха і снѣгъ.

16. В ночи тепло і в день тепловато. Сегодня была в докладѣ в коллегіи челобитная.

17. В ночи маленькій морозецъ, в день таило. Сей день объѣдало гостей много.

18. В ночи морозецъ; под свѣтъ снѣгъ выпалъ большой; в день таило, а у вечеру морозецъ.

19. В ночи морозецъ, а в день оттепель, а у вечеру морозъ. У вечеру приехалъ Иванъ Василевичъ Завадовскій⁵⁵⁴ із арміи і объявилъ, что морозная язва утихла, какъ в Полци, такъ і в Молдавіи. Страстная неделя.

П: 20. В ночи сильній морозъ, а в день таило. Рано былъ я в господина Дублянського⁵⁵⁵, а онъ у вечеру былъ здесь. А рано господинъ прокурор Семеновъ былъ у мене.

21. В ночи морозъ і в день холодно. Посля объѣда виехалъ я з Глухова і со мною Иванъ Василевич Завадовскій. В Локоткахъ отдыхали.

22. В ночи сильній морозъ і в день морозъ. Рано были в Новгородку, в Судденкова⁵⁵⁶. Объѣдали в Шептакахъ в Михайловского і Судденковъ Іосифъ с нами. Отголь Завадовскій з Судденкомъ поехали на Ковпинку⁵⁵⁷, а я приехалъ на ночь в Галагановку і со мною Петро Павловскій.

23. В ночи морозъ і в день холодно. На объѣдъ приехалъ в Брахловъ.

24. В ночи морозъ, рано метелица, день увесь без слонца. Писмо писалъ к Ивану Андрѣвичу Миклашевскому с отсылкою ста одного рубля і послалъ чрезъ Якова Багинского.

25. Ночь тихая, чистая; рано тихо, солнечно і весьма приятная погода, і день увесь приятній. У Погаръ писалъ писмо к отцу Ивану Посконному і послалъ сорокъ пять рублей на покупку поля в Круковского.

26. Ночь тихая с морозцем, день солнечній, тихій і весьма теплій. Писмо получилъ от Ивана Андрѣвича Миклашевского в отвѣтъ, что онъ посланніе отъ мене сто рублей получилъ, а проценту не принялъ.

П: 27. Ночь теплая, а под свѣтъ снѣжокъ, і увесь день хмарній, а под вечеръ морозъ.

28. Ночь холодная, рано і увесь день весьма сильній морозъ з метелицею. Объѣдали у мене Василь Демянович⁵⁵⁸, Григорій Андрѣвичъ Рубци, Костантьева⁵⁵⁹ з невѣстками, Марья Парфеновна⁵⁶⁰ з дочками, да два попи і цѣлій день веселились благополучно. Сей день начался мнѣ тридцать осмій годъ от роду, ібо я родился 1734 года марта 28 дня.

29. В ночи сильній морозъ, в день таль. Сего дня отправилъ в Ущерпе⁵⁶¹ тридцать бочекъ горѣлки. Николай Лашкевичъ приехалъ рано.

30. В ночи морозецъ, а в день от слонца таль. Писмо получилъ от Іліи Василевича о горѣлцѣ і о подводахъ. Уговорилъ Михаила Калатаева майстровать на греблѣ за 50 рубл.

31. В ночи морозъ, а в день весьма тепло, под вечеръ хмарно і маленькій дожчикъ. Писмо писалъ к Іліи Василевичу о подводахъ і роспускахъ. У вечеру от Долинского писмо получилъ з пробками горѣлки.

1771 годъ мѣсяць априль.

1. В ночи морозецъ, а в день от слонца сильная таль. Сегодня объѣдалъ я з женою в Истобкахъ у Григорія Андрѣвича Рубца, где были Михайло і Иванъ Рубци⁵⁶² і еще Рубци, і я пнянь былъ і писалъ писмо к Ивану Василевичу Завадовскому, а рано отписалъ к Долинскому.

2. В ночи морозецъ, а в день от слонца таль. Дмитрію Решетникову отдалъ 24 руб., да за шампанское 6 р. 75 к., ітак я ему не долженъ. Писмо получилъ от отца Ивана Плосконного о такчи, да от Завадовского, на кое і отвѣтъ писалъ, чтобъ повидѣтся.

⁵⁵⁴ Генерал-майор.

⁵⁵⁵ Генеральный судья (Александр Павлович), пробывший в этом звании по смерти свою, для окончания старых дел (Шафонский, Топографическое описание Черниговского наместничества, стр. 107).

⁵⁵⁶ Осип Степанович, «бывший фактотумом у Бездорodka» (Лазаревский. Сулимовский архив, стр. 136), впоследствии тайный советник, похоронен в Новгороде-Северске, в Преображенском монастыре.

⁵⁵⁷ Село Новгород-Северского уезда.

⁵⁵⁸ Жил в Брахлове и был в близких, приятельских отношениях с автором.

⁵⁵⁹ Жена Константия Рубца.

⁵⁶⁰ Жена земского судьи Григория Андреевича Рубца, близкая соседка автора по имению (из с. Истобок).

⁵⁶¹ Село на р. Ипути, Суражского уезда.

⁵⁶² Михайло Михайлович из с. Сытой Буды (Новозыбковского уезда), Иван Михайлович из с. Курознова (тоже Новозыбковского уезда).

П: 3. В ночи морозецъ, а в день от слонца таило. Сегодня я з женою обѣдали в Курозновѣ в Ивана Михайловича Рубца, где бувъ і Григорій Андрѣевичъ Рубецъ з женою і дочкою, да Костиha, і я пянъ былъ. У вечеру получилъ извѣстіе, что у Медведях⁵⁶³ горѣлка продана, а моя в Ущерпѣ принята.

4. В ночи морозецъ, в день от слонца очень таило, і вода в рѣцѣ з береговъ вишла. Писмо писалъ в Глуховъ к Іліи Василевичу о винѣ, к Афанасію Артемовичу о почтѣ, в Погарѣ к отцу Ивану с послікою часовъ Булашевичевихъ.

5. В ночи морозецъ з вѣтеркомъ, в день таило. Рано отправилъ москаля в Глуховъ с писмами к Іліи Василевичу і Афанасію Артемовичу.

6. В ночи сиро і рано таковожъ, а в день слонце. Вода очень умножилась і разлилась. Дорога совсѣмъ спортилась. Рудковскій при писмѣ прислалъ дичини. Прокуроръ Семеновъ при писмѣ прислалъ Ивана Короткого, чтобъ ему здать глуховскіе лошади⁵⁶⁴.

7. В ночи свѣтло і немножечко холодно; в день свѣтло і тепло. Начали у мене щепи щепить. После обѣда поехалъ Короткой і я чрез него писалъ к прокурору г. Семенову і к Михайлѣ Шираю о контрактѣ. А к Афанасію Артемовичу, чтобъ ему Короткому отдалъ с 10 мая глуховскихъ лошадей.

8. В ночи хмарно, однакъ немножечко холодно, в день юга і слонце, і весма тепло. Вода в рѣцѣ гораздо умножилась.

9. В ночи теплякъ, а в день солнечно і тепло. Вода стала в рѣцѣ пасти. Якова Багинского отправилъ в Ущерпе за роспусками і горѣлкою.

П: 10. В ночи маленкій теплячокъ, в день тепло і ясно. К Михайловскому отписалъ о саняхъ, к Крижевскому о горѣлци. Шаблѣцкому далъ 7 рублей на колеса. Вода в рѣцѣ уменьшалась. Прудецъ⁵⁶⁵ порвало третого дня.

11. В ночи морозецъ, в день тепло і ясно. Вода уменьшалась в рѣцѣ, жаби начали кричать, однакъ дорога такъ худа, что неможно было ни ехать колесами, ни верхомъ.

12. В ночи морозъ, в день тепло і ясно. Писмо получилъ от Михайла Степановича Ширая о денгахъ; от Александра Данилевского, чтобъ ехать в Гарцевъ⁵⁶⁶.

13. Ночь хмарная, теплая, день теплій. Рано виехалъ я з Брахлова; на обѣдъ приехалъ в Солову⁵⁶⁷ к Михайлѣ Шираю; на ночь приехалъ в Стародубъ.

14. Ночь ясная, теплая, день ясній, теплій. На обѣдъ приехалъ я в Гарцевъ, не засталъ Іліи Василевича. У вечеру приехалъ писаръ Александръ і объявилъ, что онъ обѣдалъ в Погарѣ і поехалъ на ночь в Юдиновъ⁵⁶⁸ к Полетицѣ. Александръ у вечеру виехалъ на Ущерпе для отправки на байдацѣ.

15. Ночь хмарная і в полночь была молнія і громъ силній з западнія сторони; день солнечній. У вечеру приехалъ Ілія Василевичъ і Андрей Василевичъ Квасовъ⁵⁶⁹.

16. Ночь хмарная, теплая; день холодноватій, і в день громъ, блискавица с вѣтеркомъ. Писмо послалъ к жене, чтобъ в Ущерпе отправила Косовича.

П: 17. Ночь теплая і роса; день свѣтлій, теплій. На обѣдъ приехалъ Гаевскій і Булашевичъ.

18. Ночь теплая, свѣтлая; день свѣтлій; стороною дожчъ. Иванъ Крижевскій приехалъ з Ущерпа і объявилъ, что байдакъ пошолъ еще 16 числа, то есть в субботу, і моеи горѣлки 29 куфѣ. Булашевичъ поехалъ в Погаръ у вечеру.

19. В ночи маленкій дожчикъ, в день рано хмарно і холодно, а в полдень ясно і тепло, стороною громъ.

20. В ночи холодно, вранцѣ холодно, хмарно і дожчикъ маленкій, і черезъ цѣлій день холодно і дожчикъ. После обѣда виехали з Гарцева і приехали на ночь в Погаръ, в мой дворъ.

21. В ночи ясно і большой морозъ, в день ясно да холодно. На обѣдъ приехали к Корсаку в Гримячъ⁵⁷⁰, а на ночь в Слободу Михалчину⁵⁷¹ і Бриферскій с нами.

22. Ночь ясная, холодная з утреникомъ, день ясній, да вѣтрений.

23. В ночи ясно, в день ясно жъ, толко вѣтрено і холодно.

П: 24. В ночи ясно с утреникомъ; день ясній, тепловатій. После обѣда Ілія Василевичъ і Квасовъ в Глуховъ, а я з Бриферскимъ в Галагановку на ночь приехалъ.

25. Ночь холодная, ясная с утреникомъ, день теплій. На обѣдъ приехалъ в Брахловъ.

26. Ночь холодная, день вѣтрений. После обѣда приехалъ Сава Павловичъ Гузовскій. Рано послалъ Якова Багинского в Стародубъ на греблю.

27. В ночи дожчикъ і в день дожчъ і громъ; сирій день.

⁵⁶³ Село Суражского уезда.

⁵⁶⁴ Вероятно, обещанные автором, в последнюю поездку его в Глухов с жалобой на Лобисевича.

⁵⁶⁵ Ручей в м. Новом Ропске (Новозыбков[ского] у[езда]), приток речки Ирпы, на котором была мельница Лашкевича.

⁵⁶⁶ Село Стародуб[ского] у[езда], имение Ильи Васильевича Журмана.

⁵⁶⁷ Село Стародуб[ского] у[езда].

⁵⁶⁸ Село Стародуб[ского] у[езда].

⁵⁶⁹ Архитектор.

⁵⁷⁰ Село Новгород-Северского уезда.

⁵⁷¹ Село Новгород-Северского у[езда], имение Журмана.

28. В ночи сирѡ і холодновато, день свѣтлій, холодноватій. Двѣ бочки полуторнихъ купилъ вина французкого за сто тридцать рублей. На Алтиновскій станъ контрактъ заключилъ з расколщиками Сухаревими і на Крелевецкій — з Прокопомъ Красовскимъ і протчими.

29. В ночи холодно і в день ясно і холодно. Уговорилъ грабара на стародубовскую греблю за десять рублей, і чтобъ онъ на мой коштъ і болше нанялъ і отдѣлалъ, какъ я ему прикажу. В полдень получилъ от Іліи Василевича з Глухова письмо чрезъ фузелера, что подводи под горѣлку наняти с куфи от Переяслова до Ясѣ по двенадцати рублей.

30. В ночи ясно і холодно; утро весма приятное і благорастворенній воздухъ, толко морозецъ или теплякъ силній былъ; день ясній. Афанасій чрезъ Балдуева прислалъ письмо, что Іосифу уже кибитки не надобно.

Мѣсяць май 1771 года.

П: 1. В ночи холодно, в день вѣтеръ і дождь, і громъ. Рано купилъ в Арсенія Сухарева бочку сливъ в 20 пудахъ і 25 фунтовъ. Пудъ по 1 рублю 40 коп. і заплатилъ 28 рублей.

2. Ночь очень холодная і мокрая, день холодній. Фузелеръ воротился от байдака с тѣмъ, что байдака не пропускають. Я чрезъ него писалъ к Іліи Василевичу письмо і хлѣбъ послалъ.

3. Ночь холодная, сирая; день холодній і в день снѣжокъ падалъ і громъ былъ. Посля обѣда Гурзовскій поехалъ, а у вечеру Покасъ приехалъ і ночевалъ у мене.

4. Ночь холодная і ранокъ холодній; день увесь на перемѣнахъ, а у вечеру дождикъ. У вечеру приехалъ Николай Лашкевичъ, а Покасъ рано поехалъ.

5. Ночь холодная з дождемъ і снѣжкомъ, увесь день дождь і холодно. На обѣдъ приехалъ Михайло Лашкевичъ, а у вечеру Николай Лашкевичъ поехалъ в Стародубъ.

6. В ночи дождь і вѣтеръ теплій, в день хмарно і холодно.

7. В ночи холодно, в день ясно. Петръ Ивановичъ Келлеръ, лѣкаръ, приехалъ ко мнѣ.

П: 8. В ночи холодно, в день ясно і тепло. Посля обѣда Василь Демяновичъ Рубецъ былъ у мене.

9. В ночи холодно, день на перемѣнѣ. У Василя Демяновича Рубца родился синъ Николай і я у вечеру былъ у него.

10. В ночи хмарно, в день перемѣнчиво, стороною былъ градъ і перунъ. Я рано крестилъ у Ва-

силя Демяновича Рубца сына Николая і обѣдали в него. Посля обѣда поехалъ я і лѣкаръ, і Бриферскій в Стародубъ.

11. В ночи холодновато, в день тепло і стороною дождь. Обѣдалъ я в Михайла Ширая, і Михайло Миклашевскій, і еще были там же, а у вечеру у Прожиги.

12. В ночи тепло і в день очень тепло. Рано виехалъ я з Стародуба і обѣдалъ в Соловъ в Ширая. С нимъ разчитался: на нему осталось 3 рубля 25 коп. На ночь приехал я в Браховъ.

13. В ночи тепло, в день тепло, ясно. Іс комисаріята топалского получилъ 900 рублей, іс которихъ Прокопу Красовскому далъ 815 руб.

14. В ночи ясно і тепло і в день тепло. Рано былъ я на Ірпѣ⁵⁷² і Любечанахъ⁵⁷³, а посля обѣда у Василя Рубца на христинахъ, где були Іванъ Михайловичъ Рубецъ з женою, старая Костиha і протчіе.

Зеленіе свята.

П: 15. В ночи хмарно, в день тепло і ясно. Обѣдала у мене панѣ Демянова Рубцева і Василь Демяновичъ Рубецъ, а посля обѣда пришелъ Семень Рубецъ і попъ Бриліокъ.

16. Ночь теплая, приятная, день ясній, жаркій. Рано приехалъ Михайло Лашкевичъ, Михайла Степановичъ Ширай з зятемъ Іваномъ Галецкимъ і дочерми: Анною і Катериною; Іванъ Михайловичъ Рубецъ з женою, Потапъ Багинскій з женою, Василь Демяновичъ Рубецъ і попи: ропскій, любечанскій, бровницкій і браховскій. Обѣдали і вечерали у мене і попили.

17. Ночь ясная і приятная, день ясній, жаркій.

18. Ночь ясная, приятная, день жаркій. Сегодня греблю в Браховѣ размѣралъ і Михайла майстеръ пришолъ на работу. У вечеру отецъ Іванъ Плосконній приехалъ і возній Неровній.

19. Ночь приятная, день жаркій. Возній ездилъ к Рубцу Констіевичу за Гуцинимъ. Сады такъ силно цвѣли, что на яблоняхъ і дуляхъ листья не было видно. Вишнѣ умѣрительно, а сливы ничево.

20. Ночь приятная і день жаркій. Сегодня начали сѣять горохъ, ячмень і овесъ.

21. Ночь жаркая і день жаркій. Рано приехалъ Данило Цеклинскій і привезъ газеты і объявилъ, что Ілія Василевич поехалъ в армѣю мая 9 дня, а у вечеру Николай Лашкевичъ прислалъ лѣкарство.

П: 22. Ночь жаркая, день жаркій, да былъ і дождь з силнимъ громомъ і блискавицею і вѣхромъ. Посля обѣда ездилы мы всею семею

⁵⁷² Хутор на речке того же имени, Новозыбков[ского] у[езда].

⁵⁷³ С[ело] Новозыбков[ского] у[езда].

до криниць подь Ропскъ⁵⁷⁴ і заездили в Любечане к Шаблицкому.

23. Ночь приятная, день на перемѣнѣ з громомъ і дождемъ. Сегодня я началъ лѣкарства принимать.

24. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. Сегодня начали работники около брусся работать. Аліона Онисифоровна⁵⁷⁵ приехала. От Трифановского человекъ нарочній привезъ письмо о алтиновской почтѣ.

25. Ночь холодноватая, день жаркій і приятній. Отець Иванъ Плосконній рано поехалъ, і я до Трифановского отписалъ. После обѣда зачали палѣ на греблѣ бытъ і сѣмнадцатъ палѣ убили. После обѣда приехалъ Михайла Михайловичъ Рубецъ і Федоръ Лашкевич і Данило Цеклѣнскій.

26. Ночь приятная, день жаркій. Рано поехалъ Рубецъ і Лашкевичъ. После обѣда виехалъ я в Погарь і со мною Бриферскій, жена опровожала до Галагановки, где і ночевалъ.

27. Ночь свѣтлая, приятная, день жаркій. После обѣда была Татьяна Павловская і Палага Косовичка.

28. Ночь свѣтлая, день свѣтлій, жаркій. Я з Бриферскимъ поехали рано з Галагановки і приехали в Михалчину слободу, где і ночевали.

П: 29. Ночь свѣтлая, приятная, день жаркій, стороною дождь і громъ. После обѣда виехалъ я з слободы і приехалъ на ночь в Погарь, где заставъ і Василя Ивановича Губчица в моемъ домѣ.

30. Ночь приятная і сторонами дождикъ, і в день громъ і дождикъ. Рано отправилъ Атроха в Почепъ к Лобисевичу і протопопѣ Телеснѣцкому за денгами за пенку. Обѣдало у мене много.

31. В ночи громъ і стороною дождь, день жаркій, ясній. Рано отправилъ коляску і кибитку домой.

1771 года мѣсяць іюнь.

1. В ночи хмарно і сторонами дождь, день жаркій. Обѣдалъ у мене войтъ новгородскій. Рано получилъ письмо от Лобисевича і протопопѣ, что денегъ нѣтъ при экономіи. Я писалъ до Максима в Михалчину Слободу, чтобъ перебранніе денги прислалъ.

2. В ночи хмарно, день ясній с перемѣною. Губчиць і Тамилевскіе у мене попили ладно пива аглицкого.

⁵⁷⁴ Около м. Нового Ропска, на берегу речки Прудца, есть довольно живописное место, где из-под глинистой подпочвы бьет много ключей. На главном из них с незапамятных времен имеется небольшая деревянная «каплица», в которой помещаются старые иконы, покрытые обыкновенно полуистлевшими от погоды «рушниками». Сюда-то весною, большею частью по праздникам, ходят на прогулку не только жители местечка, но, как видно из *дневника*, и жители соседних сел. Прогулки эти до настоящего времени имеют некоторый суверенно-религиозный оттенок, хотя от приходящих трудно добиться каких-либо определенных ответов по этому поводу. Жители Ропска раз в год приглашают священника и отправляются крестным ходом на водосвятие к «кринице». Приходящие к «кринице» пьют из нее воду, умываются. Дальше в *дневнике* упоминается, что семья Лашкевича ездила к кринице даже в октябре.

⁵⁷⁵ Яснопольская, урожд. Лашкевичева.

⁵⁷⁶ Косач. [Насправді йдеться про Степана Опанасовича Федоровича (див.: Лазаревский А. Описание старой Малороссии. Т. 1: Полк Стародубский. Киев, 1888. С. 92). — Е. К.].

⁵⁷⁷ Жена Михайла Васильевича Губчица.

3. В ночи холодновато, в день сторонами дождь, но на перемѣнѣ увесь день. Василь Ивановичъ Губчиць рано поехалъ домой, а после обѣда я з Бриферскимъ виехалъ в Стародубъ на ночь, куда і жена у вечеру приехала.

4. В ночи холодно і в день холодно. После обѣда ходилъ я в лавкахъ. У вечеру былъ у мене писарь полковій Степанъ Федоровичъ⁵⁷⁶ і я купилъ у войта стародубовского Грозѣнського коляску за сѣмдесять пять рублей.

П: 5. В ночи холодно, в день умѣренная теплота. Рано былъ у мене Михайло Ширай з Сороками. После обѣда ходилъ я з женою і дѣтми на ярманокъ і я самъ былъ в Искрицкого і асигнацію за прошедшую четверть получилъ, а ему четыре гарци вина далъ.

6. В ночи дождикъ, в день ясно, сторонами дождь. Рано купилъ я у Федосея Коробова мѣдѣ двадцать пудъ і 24 фунта по одинадцати рублей пудъ. Заплатилъ денегъ 50 рублей і 60 копѣекъ, а остался долженъ 176 рублей, і оную мѣдѣ отдалъ Барлюю котляру в работу на казани. Рано і жена ходила по ярманку. Обѣдалъ у мене Петръ Губчиць і еще после обѣда жена поехала в Браховъ, а я на ночь приехалъ в Погарь.

7. В ночи приятно і ясно, в день ясно і сторонами дождь.

8. В ночи дождикъ і в день громъ і дождикъ. После обѣда приехалъ і былъ у мене Павелъ Ивановичъ Миклашевскій.

9. В ночи дождикъ, в день на перемѣнѣ. Рано поехала Марфа Артемовна Губчицева⁵⁷⁷, которая ночевала в дворѣ Пѣсоцкого. Миклашевскій з Юркевичемъ презентовали замѣнніе письма в судѣ на Чемерисовку і Полѣсе. Василь Ивановичъ Губчиць при писмѣ прислалъ 9 кожъ, а я ему послалъ 1800 таранѣ і до него приложилъ письмо к Лобисевичу о денгахъ за пенку.

10. Ночь з дождемъ, холодная, день болшь дождистій, холодноватій. После обѣда виехалъ я з Погару і приехалъ на ночь в Браховъ.

11. Ночь холодная, день вѣтрений, солнечній. Сегодня начали греблю сипать.

П: 12. Ночь холодная, день вѣтрений і ясній. После обѣда виехалъ я в Стародубъ на ночь.

13. Ночь тихая, ясная і воздухъ благоустроенній. День ясній, очень жаркій. Каша привезъ

два полкаретки і шесть хомутовъ со всѣмъ наборомъ за 310 рублей. З Иваномъ Мойсѣевимъ я разквитовался. На ночь виехалъ в Погаръ. От Ивана Андрѣевича Миклашевского получилъ 180 червонцовъ.

14. Ночь пріятная, стороною громъ і дождь, в день холодно. У вечеру приехалъ Федоръ дядко⁵⁷⁸.

15. В ночи холодно і в день холодновато. Сегодня обѣдалъ у мене Миклашевскій і много, і онъ сегодня з виписю отпавился.

16. В ночи холодновато, день теплій, сторонами дождь. Сегодня обѣдали Лашкевичи.

17. Ночь холодноватая з дождикомъ, в день градъ болшой, стороною дождь, но увесь день на перемѣнѣ. После обѣда разехалися Лашкевичи, а я з Федоромъ Анисифоровичемъ на ночь приехали в Михалчину Слободу.

18. Ночь теплая, хмарная, день ясній, жаркій. Рано пріехалъ Алексѣй Степановичъ Сулима і Данило Цеклинскій. Я послалъ в Шептаки Антона Дембровского для преему 1001 рубля за пенку.

П: 19. Ночь хмарная, теплая, день жаркій, свѣтлій, сторонами дождь і громъ. После обѣда Цеклинскій поехалъ в Глуховъ, а я на ночь в Погаръ, где в своемъ домѣ засталъ Михайла Губчица.

20. Ночь з дождикомъ, день ясній, жаркій. Сегодня обѣдала у мене Тамилловская і еще много.

21. Ночь теплая, день теплій. Рано поехалъ Михайло Губчиць.

22. Ночь теплая, день ясній. Сегодня привезли 1001 рубль з Шептаковъ за пенку. Я посилалъ до Полѣтики, чтобъ прислалъ за денгами ему доводячихся за пенку 263 рубля 50 коп., но его дома не было.

23. Ночь теплая, день на перемѣнѣ. После обѣда от Полѣтики получилъ письмо о денгахъ, чтобъ сребренніе дать, на что я отписалъ, что нетъ.

24. Ночь хмарная, день з дождемъ холодноватій. После обѣда виехалъ я з Погару, обѣдавши в отца Ивана Плосконного. На ночь приехалъ в Гарцевъ.

25. Ночь хмарная, день холодній з вѣтромъ і дождемъ. На обѣдъ приехал я в Стародубъ, расплатился за коляски і за все в Стародубѣ.

П: 26. Ночь з дождемъ, в день силній дождь. После обѣда поехалъ я в Браховъ на ночь, і со мною Федоръ Онисифоровичъ.

27. Ночь хмарная, день на перемѣнѣ. Рано виехалъ я з Брахова, обѣдалъ в Легоновцѣ, а на ночь приехалъ в Михалчину Слободу, где засталъ Ілію Василевича, Агафію Давидовну і Уманца, определенного в Погарскій магистратъ.

28. Ночь пріятная, день на перемѣнѣ.

29. Ночь пріятная, в день жарко, стороною дождь. После обѣда ездилі проежчатся в круглой лесокъ.

30. Ночь пріятная, в день жарко, стороною дождь.

Мѣсяць іюль.

1. Ночь холодноватая, пріятная, день ясній, жаркій. Рано виехали з слободи і обѣдали в Галагановцѣ, а на ночь приехали в Браховъ.

2. Ночь пріятная і день ясній, жаркій.

П: 3. Ночь пріятная, день жаркій. Сегодня обѣдали у мене Василь Рубецъ і Григорій Рубецъ з женою і дочерми.

4. Ночь пріятная, день очень жаркій. Я не очень здоровъ былъ. Писма получени о взятіи второю армею Перекопа.

5. Ночь хмарная, стороною дождь, день жаркій. Сегодня обѣдали в Істобкахъ в Григорія Андрѣевича Рубца, где были Федоръ Дублянскій, Григорій Гаевскій, Василь Рубецъ і Михайло Рубецъ.

6. Ночь теплая, день с перемѣною. После обѣда ездилі мы всѣ в Ірпу і Любечане.

7. Ночь теплая, день жаркій. Рано поехалъ Ілія Василевичъ і Агафія Давидовна в Гарцевъ. После обѣда поехали Максимъ і Федоръ Лашкевичи в Ситую Буду. Отець Іванъ Старорожскій былъ з зятемъ Горбачевскимъ і я чрезъ его к подсудку писалъ. Писаръ Пѣсоцкій⁵⁷⁹ после обѣда жъ поехалъ в Погаръ.

8. Ночь з дождемъ, день весма жаркій і дождь з громомъ. Уговорился мелникъ Максимъ на ставъ і клѣтку.

9. Ночь жаркая з дождикомъ, день хмарній з вѣтромъ.

П: 10. Ночь хмарная і строною дождь, день с перемѣною. После обѣда, на ночь виехалъ я в Стародубъ і вечералъ в Онисихи⁵⁸⁰ старой.

11. Ночь теплая, день жаркій. Рано былъ у мене Михайло Ширай і Іванъ Сорока. Я обѣдалъ в Ширая, куда і много поприходило, і пили по причинѣ родившойся в дочери его, Галецкой, дочки. На ночь виехалъ я в Гарцевъ.

12. Ночь теплая, день жаркій. После обѣда ездилі в Дедюки і попили.

13. Ночь хмарная, в день силній і почти безпреривній дождь. Рано поехалъ я в Стародубъ. После обѣда приехалъ і дядко Федоръ і протчіе, і трактвали о миру.

14. Ночь с силнимъ вѣтромъ і дождемъ, день холодній і дождливій. Рано тожъ о мѣру говорили, толко не сойшлися. Я обѣдалъ с протчими в Олесѣ⁵⁸¹, а на ночь приехалъ в Браховъ.

⁵⁷⁸ Федор Семенович Лашкевич, войсковою товарищ, затем полковой хорунжий.

⁵⁷⁹ Погарский, Иван Климантьевич.

⁵⁸⁰ Дядина автора, жена Онисифора Семеновича Лашкевича.

⁵⁸¹ Вероятно, Елена Онисифоровна Яснопольская, двоюродная сестра автора, вдова.

15. Ночь холодная, день ясний, стороною дождь. Конопль по городамъ откритимъ совсѣмъ поломило.

16. Ночь холодная, утро приятное. После обѣда дождь. Мойсей Сухаревъ отдалъ денги почто-вие 220 рублей.

П: 17. Ночь вѣтрена, сторонами дождь, день свѣтлій. У вечеру приехалъ Иванъ Григоріевичъ Галаганъ.

18. Ночь свѣтлая, день холодноватій. Рано приехалъ Василь Максимовичъ Корсакъ и с Погару приехалъ Федоръ Барлуй.

19. Ночь свѣтлая, день ясний, жаркій. Рано поехали я з женою і швагромъ і дѣтми в Гарцевъ. Обѣдали на Плоскомъ, а на ночь приехали в Гарцевъ. Тамъ застали: Петра, Михайлу, Василя, Федора Губчицовъ і протчіихъ, а Корсакъ рано поехалъ в Симеоновку⁵⁸².

20. Ночь сирая, день дождливій і погода весма мокрая і холодная. Сей день попили средственно.

21. Ночь сирая і день холодній, сирій. А сей день попили полутче.

22. Ночь сирая і день сирій. Рано виехалъ я з женою і швагромъ з Гарцева. Обѣдали в Стародубѣ. После обѣда ходили в лавкахъ. Видѣлись з Шираемъ, Миклашевскимъ і протчими, а на ночь приехали в Браховъ.

23. Ночь ясная, день з утра хмаренъ, а послѣ обѣда ясний і жаркій. В банѣ мились. После обѣда ездилі в поле, і мое жито начали жать.

П: 24. Ночь ясная с великимъ туманомъ, день ясний, стороною дождь. Обѣдалъ Василь Рубецъ, а у вечеру былъ Григорій Рубецъ з женою.

25. Ночь ядреная, день пасмурній, холодній з осѣннимъ дождемъ. После обѣда ездилі я з швагромъ в Истокі к Григорію Рубцу. У вечеру приехалъ Барлуй з комисіи расколничей с тѣмъ, чтобъ присилать туда повѣреннаго.

26. Ночь ядреная, день жаркій, сторонами дождь. После обѣда виехала жена і швагеръ на Украину, і я опроважавъ ихъ до Галагановки. Тамъ ночевали.

27. Ночь ядреная, день холодноватій. Рано поехали мы всѣ в Симионовку к Корсаку на обѣдъ, а по обѣдѣ жена з дѣтми і братомъ поехали в путь, а я, получа извѣстіе, что Долѣнскій із женою приехалъ в Браховъ і дожидается мене, поехалъ в Браховъ на ночь з Савою Павловичемъ Гузовскимъ і Николаемъ і Федоромъ Лашкевичами.

28. Ночь ядреная, день ясний, но сторонами дождь.

29. Ночь хмарная, день холодній, вѣтрений на перемѣнахъ. Рано Долинскій з женою поехали в Гарцевъ, а Николай Лашкевичъ в Стародубъ.

30. Ночь ясная, ранокъ хорошій, а послѣ увесь день на перемѣнѣ. Толко жито жали.

П: 31. Ночь ясная і день ясний. Обѣдалъ я і еще много у Михайли Якимовича Рубца на христінахъ унука его Михайли, которому восприемники были Василь Константиновичъ Рубецъ, да Татіана Григоріевна Рубцовна.

Мѣсяць августъ.

1. Ночь ясная і день жаркій, ясний, а стороною дождь. Гузовскіе послѣ обѣда поехали в Стародубъ. Василь Ивановичъ Губчицъ прислалъ родинній хлѣбъ за новорожденнаго сына Ілію.

2. Ночь ясная і день ясний, приятній. Рано приехалъ Данило Цеклѣнскій з Глухова і привезъ копію рѣшенія по дѣлу Марфи Ивановни⁵⁸³ з Маркевичкою. Я цѣлій день былъ подля женцовъ, — жито і пшеницу жали.

3. Ночь ясная, утро жаркое, в день дождикъ с вѣтромъ і солнце. Сегодня жито дожали на сеи сторонѣ.

4. Ночь ясная, день ясний, жаркій. Рано приехалъ Компанѣецъ з Гарцева с писмом, что Ілія Василевичъ боленъ от суботи, я потому рано і поехалъ в Гарцевъ на подводахъ і приехалъ на ночь в Гарцевъ, засталъ болнаго і с нимъ Долинскаго і сестру.

5. Ночь пасмурная і день з дождемъ. Сегодня у брата параксизмъ былъ сильной. Лѣкаръ ездилъ в Стародубъ, по причинѣ якобы появившейся тамъ чумѣ.

6. Ночь холодная, день на перемѣнѣ, а болше дождь. У вечеру приездилъ отецъ Иванъ Плосконній с Погари.

П: 7. Ночь свѣтлая, а день на перемѣнѣ, а болше дождь. Сегодня братъ принималъ рвотое і жовтяници на нему показались. Уманецъ і Плосконній поехали в Погаръ, і Покорскіе приездилі і поехали.

8. Ночь пахмурная і день болшею частію дождливій. Рано Виткевичъ прислалъ ко мнѣ восьмнадцать книгъ і я к нему отписовалъ.

9. Ночь пахмурная і день холодній с дождемъ. После обѣда Долинскій і сестра поехали на ночь в Платковъ⁵⁸⁴. Покорскій приездилъ. Братъ імѣлъ не очень силній жаръ і началъ пить декоктъ.

10. Ночь з болшимъ вѣтромъ і дождемъ, день сирій. После обѣда приехалъ опять Долинскій і сестра.

11. Ночь холодная з дождемъ, день также дождливій. В ночи приехалъ докторъ Павлюсонъ з Нѣжина, где моровое повѣтре, да і у Стародубѣ проявилось. После обѣда приехалъ Федоръ Губчицъ з женою.

⁵⁸² Имя Корсака, ныне местечко Новозыбковского уезда.

⁵⁸³ Родная сестра автора.

⁵⁸⁴ Деревня Стародубского уезда.

12. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. Долѣнскій, сестра і я поехали з Гарцева. Обѣдали на Плоскомѣ. Заезжали к Шираю в Солову, а на ночь приехали в Брахловѣ.

13. Ночь холодная, день с перемѣною. Рано прислалъ Вилѣнскій, что комисія с воронковцами о спорныхъ грунтахъ хочетъ быть 20 дня сего мѣсяца. Я к нему отписалъ, чтобъ обождали, і римской історіи послалъ 8 томовъ. Сегодня жито окончили жать, которого нажато в Брахловѣ на Клину і на Задорожю 280, на Евтуховѣ 150, на церквищи 19, за рѣкою от дороги 210, в Галагановцѣ подля гаю 164, в Ирпѣ 80, в Любечанахъ подля криницѣ на десяти чверткахъ 282, в Желѣзномѣ Мостѣ 31, а всего копѣ жита 1220 копѣ, пшеницѣ на Евтуховѣ 24, под гаемъ 6, в Галагановцѣ 6½, а всей...

П: 14. Ночь холодноватая, хмарная, день ясній, хорошій. Обѣдалъ у мене Василь Рубецъ. Сегодня яблоки в саду обтрусил.

15. Ночь ясная, хорошая, день ясній, жаркій, хорошій. Рано приехали воронковци⁵⁸⁵ для миру, но отложили до слѣдующаго четверга. Рано поехали: Григорій Карповичъ і сестра, і я с ними в Ломаковку⁵⁸⁶ к Рубцу на обѣдъ, где і службу слухали. Тамъ была Топалнѣцкая, Реишиха і еще дегто. А на ночь приехали в Галагановку і с нами поѣ въ брахловскій.

16. Ночь пріятная, утро хорошее. После обѣда под вечеръ громъ і дождь. Рано поехали Григорій Карповичъ і сестра в Пекаревѣ⁵⁸⁷, а я началъ в Галагановцѣ передъ дворомъ греблю сипать.

17. Ночь ясная, день ясній, сторонами дождь. Былъ у мене Иванъ Павловскій. Старосту галагановского щитали.

18. Ночь ясная, день ясній, подъ вечеръ дождь. После обѣда виехалъ я з Галагановки, заездилъ в Воронокъ, а на ночь приехалъ в Брахловѣ.

19. Ночь з дождемъ силнимъ, день перемѣнчиватій. После обѣда приехали воронковци с тѣмъ, что они мнѣ уступаютъ свою часть в Брусѣ⁵⁸⁸, а к окончанію сенокъ положили сентября 1-е.

20. Ночь хмарная без дождю, день перемѣнчиватій. По ранемъ обѣду поехалъ я чрезъ Воронокъ, Княжую, Картушинъ, Дѣдовъ, Левенку в Гарцевѣ⁵⁸⁹ на ночь приехалъ; засталъ Ілію Василевича от болѣзнѣ свободившагося.

П: 21. Ночь холодная, день холодноватій. Рано приехалъ Павелъ Кириловичъ Лобисевичъ з женою, із швагромъ і дѣтми, і отецъ протопопъ Те-

леснѣцкій, і вѣсть привезли, что ихъ сіятелства рейсхъ графъ Алексѣй Григоріевичъ Разумовскій і графиня Екатерина Ивановна, сожителница графа Кирилы Григоріевича Разумовского, померли прошлаго іюля 8 (графъ). У вечеру Федоръ Губчицъ з Стародуба приехалъ і объявилъ, что морова болѣзнъ тамъ усиловується.

22. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. Рано поехалъ Лобисевичъ, а после обѣда Губчицъ, а у вечеру Покорскій.

23. Ночь холодная, перемѣнчиватая, день без дождя. На обѣдъ приездили Иванъ Покорскій з женою і Федоръ Домонтовичъ з женою.

24. Ночь холодная і день холодноватій. Рано виехалъ я з Гарцева і приехалъ на ночь в Брахловѣ. Черезъ Стародубъ ехалъ, тамъ чума усилилась. Дома получени писма от Долѣнского, что в Нѣжинѣ силній моръ. Павелъ Ивановичъ Миклашевскій умеръ сей день.

25. Ночь с теплякомъ, день ясній, хорошій. Сей день расколщики пошли на границу к Вишкову⁵⁹⁰ противъ кофидератовъ, которіе собрались напасть на границы російскіе.

26. Ночь холодная, день ясній, пріятній. І послѣдніе расколщики пошли противъ кофидератовъ. Отправилъ в Гарцевѣ хамути при писмѣ к Іліи Василевичу, і в Погарь к отцу Ивану 10 рублей, і к Писоцкому писалъ. Моисея послалъ в Галагановку, чтобъ с Косовичемъ щетъ сняли з старости Андрѣя Данченка, і уволилъ его от службы. Самъ я ездилъ в поле, где пашутъ. У вечеру Михайло Лашкевичъ заехалъ і ночевалъ.

27. Ночь ясная, теплая, день ясній, теплій. Слухъ умножился о нападеніи от кофидератовъ, но подленного извѣстія не было. Гречки познѣ пропали от морозу.

П: 28. Ночь ясная, холодноватая, день ясній, пріятній. Обѣдали у мене Василь і Семен Демяновичи Рубци. Сей день начали сѣять у мене жито і пшеницу. На ночь я пріехалъ в Ирпу.

29. Ночь пріятная і день сухій, пріятній. На службу ездилъ я в Бровничи⁵⁹¹ і обѣдалъ в Потапа Багинского.

30. Ночь пріятная і день ясній, вѣтрений. Рано заездилъ в Любечане, а на обѣдъ пріехалъ в Брахловѣ. Писмо написалъ к Долинскому чрезъ медведовцевъ о серебрѣ і козлиныхъ.

31. Ночь хорошая, день вѣтрений і сторонами дождикъ. Сегодня расколщики воротились от границы, а кофидерати Гомля ограбили і пошли далше в Полщу.

⁵⁸⁵ Жители посада Воронка, Стародуб[ского] у[езда].

⁵⁸⁶ С[ело] Стародуб[ского] уезда.

⁵⁸⁷ Село на р. Сейме, Сосницкого уезда.

⁵⁸⁸ Брус — хутор Старод[убского] у[езда], на речке того же имени.

⁵⁸⁹ Все пять Стародуб[ского] у[езда].

⁵⁹⁰ Село Новозыбковского уезда.

⁵⁹¹ Село Новозыбковского уезда.

Мѣсяць сентябрь.

1. Ночь хмарная, день вѣтреній, под вечеръ дождь. Князь Мещерскій 28 августа пріехалъ і заперъ городъ Стародубъ по причине чумы.

2. В ночи силній дождь, день на перемѣнѣ. Я ездилъ в Солову к Шираю на обѣдъ, а на ночь пріехалъ в домъ. Рано Янджуль стрій от мене поехалъ.

3. Ночь теплая, хмарная, день на перемѣнѣ, а у вечеру силній дождь. За водку французкую Арсенію Сухареву і Довгаренку за полутарную бочку заплатилъ 165 рублей.

П: 4. Ночь хмарная з дождемъ і день на перемѣнѣ. Обѣдали у мене Василь і Иванъ Рубци.

5. Ночь з дождемъ, день на перемѣнѣ. После обѣда послалъ в Пекаревъ Ефима с писмами к Долинскому, чтобъ пріездилъ для миру с Гудовичемъ, да і чтобъ переслалъ мое письмо к женѣ.

6. Ночь хмарная, день на перемѣнѣ. Корсакъ прислалъ клубникъ корѣня і левкой, что заразъ і посажено. Ілія Василевич прислалъ письмо, чтобъ я пріехалъ в Михалчину Слободу.

7. Ночь сирая, день такой же. Рано виехалъ я з Брахлова і пріехалъ в Михалчину Слободу. Засталъ тамъ Ілію Василевича і Агафію Давидовну.

8. Ночь холодноватая, день на перемѣнѣ. У вечеру пріехали Алексѣй Уманецъ і отецъ Плосконній, а рано Ілія Василевичъ былъ очень сердитъ на ж[ену] с[во]ю.

9. Ночь холодноватая, день на перемѣнѣ. Татьяна Павловская на обѣдъ пріехала.

10. Ночь пахмурная, день на перемѣнѣ. После обѣда Ілія Василевичъ з женою поехалъ в Глуховъ, а я в Галагановку на ночь, а Уманецъ і отецъ Плосконній в Погарь. Я отцу Ивану далъ на дрова 10 рублей, да в позикку салъ 30 руб., да прежде ему салъ в Брахловъ далъ 20 р. і так салъ 50 позичено.

П: 11. Ночь холодноватая, день на перемѣнѣ. Обѣдали у мене Максимъ Косовичъ, Иванъ Павловскій. У обѣда получилъ писма от Долѣнского і от жени. На ночь пріехалъ в Брахловъ і засталъ, что і сестра Марфа Ивановна пріехала вчера в Брахловъ.

12. Ночь холодноватая, день солнечній, да холодній. Писалъ до Михайли Степановича Ширая о сездѣ, і онъ отписалъ ко мнѣ, что о томъ писалъ к Гудовичу.

13. Ночь свѣтлая, день холодній. Рано поехалъ Федоръ Онисифоровичъ в Ситою Буду⁵⁹² к Рубцу. Юркевичъ Петро пріехалъ для продажи футора.

14. Ночь холодная, а свѣтомъ дождь і холодно, і увесь день дождь і холодно. Герасима послалъ осматривать футора. Иванъ Зятчанокъ ігруши привезъ і газети.

15. Ночь холодная і день холодній з осѣннимъ дождемъ.

16. Ночь хмарная, день хмарній і сторонами дождь.

17. Ночь холодная з дождемъ і рано очень дождливо, і день такой. Письмо писал до Михайли Степановича о почтѣ і о дѣлѣ сестриномъ. От его получилъ, чтобъ к нему пріехать.

П: 18. Ночь дождливая, день на перемѣнѣ, холодній. На обѣдъ я пріехалъ в Солову, где засталъ Андрея Василевича господина Гудовича, а у вечеру тудажъ пріехалъ Иванъ Ивановичъ Бороздна і ночевали тамъ, і о дѣлѣ сестриномъ трактовали.

19. Ночь холодная, а под свѣтъ дождь, день на перемѣнѣ, холодній. Рано пріехалъ тудажъ Иванъ Завадовскій, а после обѣда я поехалъ домой.

20. Ночь холодная, сирая, день на перемѣнѣ, холодній. Писма послалъ к Долинскому з чорними росписками о миру. Обѣдали у мене Андрей Василевичъ Гудовичъ, Михайло Степановичъ Ширай, Иванъ Василевичъ Завадовскій, а после обѣда поехали в Солову.

21. Ночь холодная, день хмарній, но без дождя. Прокопу Красовскому за юфти заплатилъ сѣмнадцать рублей, да приказъ ему далъ до Мойсея Сухарева, чтобъ на станъ кролевецкій далъ двѣстѣ сѣмдесять рублей. Михалчинского челоуѣка отпустилъ, которій привозилъ газети і сразци печеніе.

22. Ночь свѣтлая, тихая, день с перемѣною. После обѣда отправилъ Андрея Лемеша в Сокиринци к жене і чрезъ него писалъ писма к тестю, жене, брату, і послалъ тестю пару курей царскихъ і водки французкой 12 квартъ, а к жене писалъ, чтобъ ехала домой; к Долинскому писалъ, чтобъ сюда пріездилъ.

23. Ночь свѣтлая і очень большой теплякъ, день на перемѣнѣ, а у вечеру силній дождь. Рано поехалъ Коловрѣзь і козакъ с нимъ в Пекаревъ.

24. Ночь хмарная, в день поболшъ дождю. От ненастья такъ в рѣцѣ води подбыло, что і з береговъ вишла.

П: 25. Ночь хмарная, сирая, день вѣтреній, на перемѣнѣ. После обѣда виехалъ я в Погарь і ночевалъ в Андрѣйковичахъ⁵⁹³.

26. Ночь ясная з морозцемъ, день на перемѣнѣ, холодній. На обѣдъ пріехалъ в Погарь, а у вечеру пріехалъ Михайла Василевичъ Губчиць. Сей день кончилось моей женитбы тринадцатъ лѣтъ с 1758 года.

27. Ночь сирая, холодная, день сирій же і холодній.

28. Ночь сирая, і день сирій, холодній. После обѣда былъ я с протчими в подсудка Соболевского.

29. Ночь сирая і день на перемѣнѣ. Писалъ письмо в Глуховъ к Ілію Василевичу о печаяхъ чрезъ конюшаго Ивана.

⁵⁹² Село Новозыбковского уезда.

⁵⁹³ Село Стародубского уезда.

30. Ночь сирая, день на перемѣнѣ, холодній. После обѣда виехалъ я з Бриферскимъ в Браховъ і ночевали в Андрѣйковичахъ.

Мѣсяць октябръ.

1. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. На обѣдъ приехалъ я в Браховъ і обѣдалъ с протчими у Василя Демяновича Рубца. У вечеру приехала ко мнѣ Марина, Ганна Онисифоровна і Федоръ с ними.

П: 2. Ночь холодная і день холодній. Сегодня обѣдали у мене Михайло, Иванъ і Василь Рубци і еще дегто, і пяни были.

3. Ночь холодная і день холодній. После обѣда Михайла Михайловичъ з женою поехалъ домой, і я с протчими провожали до Любечанъ. У вечеру от Долѣнского писма получилъ.

4. Ночь холодная, день ясній. Писмо писалъ в Пекаревъ к Григорію Карповичу і послалъ тысячу рублей.

5. Ночь холодная, день хмарній, а у вечеру дожчъ. Писмо писалъ к господину Гудовичу о миру і чрезъ Шлапака послалъ. Николай Лашкевичъ поехалъ рано домой.

6. Ночь теплая, день теплій, ясній. Я із сестрою і протчими ездили на Ірпу обѣдать, а оттуль до криници заездили, а на ночь приехали в Браховъ.

7. Ночь теплая і перед свѣтомъ силній дожчъ, день на перемѣнѣ. Шлапакъ рано приехалъ з Ивантенокъ⁵⁹⁴, Гудовича не засталъ дома, а сказали, что поехалъ на Полѣсе⁵⁹⁵.

8. Ночь свѣтлая, день ясній, холодноватій. Получилъ от Михайли Степановича Ширая писмо, что Гудовичъ приехалъ з Полѣсса.

П: 9. Ночь ясная, тихая, утро пріятное, день ясній. После обѣда виехалъ я з Брахова і ночевалъ в Галагановцѣ.

10. Ночь ясная с утреникомъ, день теплій, ясній. У вечеру приехалъ в Погаръ і в себе засталъ Василя Ивановича Губчица.

11. Ночь ясная с утреникомъ, у вечеру дожчикъ. Обѣдало у мене много.

12. Ночь хмарная, сирая, день сухій, свѣтлій. У вечеру урядники были у Алексѣя Федоровича.

13. Ночь ясная, холодная і день ясній. Рано былъ от Гудовича управитель, чтобъ я ехалъ в Ивантенки. А после обѣда писалъ я писмо к сестрѣ в Браховъ, чтобъ она ехала домой или ожидала извѣстія, і на той подводѣ послалъ 5 пудъ 10 фунтовъ лою і кушь парѣчокъ. Михайло Губ-

чицъ приехалъ в Погаръ. Майстратскіе у вечеру пяніе были у Уманца.

14. Ночь ясная і день ясній, холодній. Писаръ Гудовичевъ рано приездилъ і сказалъ, чтобъ я ехалъ в Ивантенки. Рано ізновъ были магистратскіе, а после обѣда я з Василиемъ Ивановичемъ Губчицемъ поехали і ночевали у Вялкахъ⁵⁹⁶.

15. Ночь ясная, холодная і день ясній. Рано приехали в Ивантенки і обѣдали тамъ, а после обѣда разехались: Губчицъ в Почепъ, а я з Семеновъ Андрѣевичемъ Миклашевскимъ в Михайловскъ⁵⁹⁷, к Якову Петровичу Галецкому⁵⁹⁸. З Гудовичемъ положились, чтобъ к слѣдующей неделѣ сестра і я приездили в Медведѣ, почему я і писмо к ней чрезъ его человекъ писалъ.

П: 16. Ночь сирая і день такій. После обѣда приехалъ я в Погаръ на ночь і писмо получилъ, что жена моя приехала домой еще 13 числа, а сестра поехала 14 в Пекаревъ.

17. Ночь хмарная, день ясній, сухій. Человекъ отправилъ в Браховъ. Подсудокъ прислалъ объявление, что в судѣ присудствовать не можетъ.

18. Ночь холодная і день ясній, холодній. На обѣдъ приехалъ ко мнѣ Семень Миклашевскій, і попили.

19. Ночь ясная і день такій, з умѣренною стужею. Миклашевскій обѣдалъ і поехалъ домой, а я на ночь приехалъ в Михалчину Слободу. Ларионъ Тарасенокъ умеръ і погребенъ.

20. Ночь ясная, вѣтреная і день ясній, холодній. Рано писалъ писмо к Іліи Василевичу о комнатахъ слободскихъ. После обѣда виехалъ я з Слободы і приехалъ на ночь в Галагановку.

21. Ночь вѣтреная і под свѣтъ дожчикъ, день холодній. Рано виехалъ з Галагановки, на обѣдъ приехалъ в Браховъ.

22. Ночь сирая і день на перемѣнѣ, вѣтрений. После обѣда отправилъ людей на Украину к тестю і чрезъ нихъ писмо писалъ к Долинскому о приездѣ его сюда.

П: 23. Ночь холодная, день ясній, холодноватій. После обида были у мене в гостяхъ: Вилѣнская і Рубчихи. У вечеру Федоръ Лашкевичъ приехалъ.

24. Ночь темная і под свѣтъ туманъ, а день ясній, у вечеру морозъ.

25. Ночь хмарная, под свѣтъ сирій туманъ, день ясній, у вечеру морозъ.

26. Ночь хмарная, под свѣтъ дожчикъ, день на перемѣнѣ.

⁵⁹⁴ Село Мглинского уезда.

⁵⁹⁵ Под этим именем автор разумеет места в бассейне р. Ипути, нынешний Суражский и северную часть Новозыбковского уездов.

⁵⁹⁶ Вяльки (или Комаровка) — деревня Мглинского уезда.

⁵⁹⁷ С этим именем есть несколько хуторов и деревень в разных уездах. Здесь разумеется деревня Стародуб[ского] у[езда], по дороге из Погара в г. Мглин.

⁵⁹⁸ Погарский подкоморий.

27. Ночь хмарная і день увесь хмарній, сирій, блискавица і громъ. В Ропску громъ человѣка убилъ всмерть.

28. Ночь холодная, свѣтлая, день ясній. Обѣдали у мене Василь Демяновичъ Рубецъ з женою і попи, а у вечеру приехали з Левановки Павловскіе, і погуляли. З Медведей привезли ветчину, масло і плате для отсылки в Пекаревъ.

29. Ночь очень холодная, день на перемѣнѣ. У вечеру были мы у Василя Демяновича Рубца в гостяхъ.

П: 30. Ночь холодная і день холодній. Демяна Павловского жена родила дочку Анастасію. После обѣда Ефима отправилъ в Погаръ за казанами і с писмомъ к Юркевичу. У вечеру писма і газеты получилъ з Глухова.

31. Ночь з силнимъ морозомъ, день ясній, холодній. Рано крестили Анастасію — Федоръ Онисифоровичъ з Агафією Степановною, моею дочкою.

Мѣсяць ноябрь.

1. Ночь холодная і день холодній. Рано я з Федоромъ Александровичемъ поехали в Ірпу і тамъ ночевали.

2. Ночь холодная і день ясній, холодній же. На обѣдъ приехали мы в Браховъ. Писма получилъ з Глухова о французкой водки. У вечеру Михайла Михайловичъ Рубецъ приехалъ ко мнѣ і ночевалъ.

3. Ночь ясная, холодная і день хмарній, холодній. Козаки тимоновскіе побрали гроши за проданній ими грунтъ. Рано Рубецъ поехалъ.

4. Ночь ясная, холодная, день хмарній, холодній. Писмо писалъ в Пекаревъ с посылкою ветчины. Санѣ привезли с Шептаковъ, за работу которихъ заплатилъ я 3 рубля, да за привозъ полтину.

5. Ночь ясная, день хмарній, холодній. Рано Бриферскій поехалъ в Солову, а после обѣда Федоръ в Ситою Буду, а у вечеру приехалъ Максимъ Онисифоровичъ с кардону, около Макаровки находячогося⁵⁹⁹, і сказалъ, что в Стародубѣ легче на людей. Также і в Макаровци вимерло половина села, однакъ теперъ нѣгто не умѣраить.

П: 6. Ночь ясная і день хмарній, холодній. Печникъ Прокопъ приездилъ для забратя печей у Воронку, но я не велѣлъ братъ по причинѣ дороговизни, а велѣлъ свои ставить. Бриферскій приехалъ з Солови і привезъ вѣдомость, что Михайло Андрѣевичъ господинъ Миклашевскій предводителемъ в Стародубскомъ повѣтѣ і что в Стародубѣ четвертая неделя, якъ не умѣрають от чуми, да і что Осипъ Артемовичъ Лашкевичъ умеръ в арміи⁶⁰⁰.

7. Ночь ясная, холодная, день ясній. После обѣда я з женою виехали в Ситою Буду к Михайлѣ Михайловичу Рубцу на ночь, а у вечеру без насъ приездилъ в Браховъ і ночевалъ Семень Федоровичъ Уманецъ.

8. Ночь вѣтреная, холодная і снѣжокъ маленкій, день ясній, холодній. Обѣдали в Рубца: я з женою, Иванъ і Василь Рубецъ, да сотникъ Рубецъ, і гуляли. У вечеру Уманецъ з Топалѣ⁶⁰¹ присилалъ писмо, чтобъ я туда приехалъ. Я отписалъ, что позно, а его просилъ, чтобъ заехалъ в Браховъ.

9. Ночь холодная і день холодній, і снѣжокъ проривался. Рано поехали на обѣдъ в Курозновъ к Ивану Михайловичу Рубцу, а оттуль на ночь приехали в Браховъ. Писма получилъ от Долѣнского чрезъ Шлапака.

10. Ночь видная, холодная, день холодній і снѣжокъ. У вечеру приехали: з Топалѣ Семень Федоровичъ Уманецъ, а з Глухова Андрей Василевичъ Квасовъ.

11. Ночь очень холодная, день холодній же. У вечеру немножко потеплѣло. Рано Уманецъ поехалъ в Глуховъ, а у вечеру Квасовъ в Топаль.

12. Ночь холодная, день холодній.

П: 13. Ночь ясная, холодная і день холодній.

14. Ночь холодная і день холодній. Снѣгъ усю землю прикрилъ і можно стало хотя с нуждою самни ездить. После обѣда были у мене Василь Демяновичъ Рубецъ з женою і Григорій Андрѣевичъ Рубецъ з женою, і Квасовъ у вечеру приехалъ.

15. Ночь холодная і день холодній. После обѣда я с Квасовимъ в Солову к Шираву (поехали) і ночевали тамъ.

16. Ночь з силнимъ морозомъ, день также з морозомъ. Рано поехали от Ширавы і приехали на обѣдъ в Браховъ.

17. Ночь холодная і день з морозомъ і маленкимъ снѣжкомъ. После обѣда виехалъ я с Квасовимъ на саняхъ в Галагановку на ночь.

18. Ночь з морозомъ і день такой же. После обѣда виехали з Галагановки і приехали в Михалчину слободу на ночь, где і писма получилъ от Іліи Василевича с присилкою оливы, і о покупки олѣи, і о хлѣбѣ, а от Афанасія — о присилки ему хлопца і газеты присилалъ.

19. Ночь з умѣреннымъ морозомъ, день холоднѣйшій. После обѣда архитектор Квасовъ виехалъ в Глуховъ.

П: 20. Ночь з силнимъ вѣтромъ, з умѣренною стужею, день тихій і умѣренній морозъ. Писма писалъ в Глуховъ к Іліи Василевичу с посылкою водки французской 20 гарцовъ і хлѣба пшеничного і к Афанасію Артемовичу. После обѣда виехалъ я і приехалъ в Погаръ на ночь.

⁵⁹⁹ Деревня Стародубского уезда, по дороге из Стародуба в Новгород-Северск. Здесь был охранительный кордон по случаю эпидемии.

⁶⁰⁰ Известие это далее опровергается.

⁶⁰¹ Великая Топаль, село (бывшее сотенное Стародуб[ского] полка) Новозыбковского уезда.

21. Ночь холодноватая і день холодноватій, а у вечеру отлига. Обѣдалъ у мене сотникъ Лобко і еще дехто. У вечеру заездилъ ко мнѣ Яковъ Петровичъ Галецкій і компанія была хорошая. У вечеру Семена кухара Кравчикъ покололъ.

22. Ночь с отлигою і день теплій. Сегодня былъ виборъ на мѣсто подсудка Соболевского і избранъ Григорій Сорока. У мене обѣдали, а послѣ обѣда были в Сороки вся компанія.

23. В ночи морозъ і в день морозъ і снѣгъ. Отправилъ при писмѣ к Іліи Василевичу в Глуховъ олѣй, 4410 квартъ, куплений по 5 рублей с четвертью сотню, да за извозъ десяти куфъ в Глуховъ по 2 рубля с куфи — 20 рублей, да за десять порожихъ куфъ по 80 копѣекъ куфа, — 8 рублей.

24. В ночи силній морозъ і в день силній же морозъ. Обѣдали у мене протопопъ і сотникъ, і много еще, і пяни были.

25. В ночи морозъ і в день морозъ. Послѣ обѣда Алексѣй Уманецъ поехалъ в Глуховъ, а я з отцемъ Иваномъ Плосконнимъ на ночь в Суходоле.

26. Ночь з морозомъ, день также. На обѣдъ приехали в Браховъ.

П: 27. Ночь з умѣреннымъ морозомъ і день такий. Рано часи в новій корпусъ поставили. К Шираву Михайлѣ Степановичу письмо посилалъ о денгахъ почтовихъ, но его засталъ пьяного послилній. Арсеній Сухаревъ привезъ пороху десять пудъ і пятнадцать фунтовъ. 1 фунтъ по 17 ко ½.

28. Ночь з умѣренною стужею і в день не холодно. Рано виехалъ я з отцемъ Иваномъ Посконнимъ з Брахова. Обѣдали в Суходоли, а ночевали в Погарѣ, где і писма получилъ з Глухова: от Іліи Василевича, чтобъ я приехалъ в Слободу, куда і онъ будетъ, от Афанасія, — что Іосифъ живъ.

29. Ночь с туманомъ і в день таило і туманъ. У вечеру Николай Лашкевичъ ко мнѣ приехалъ, и мы всѣ были в гостяхъ в сотника погарского Якова Петровича Лобка.

30. Ночь з морозцемъ, в день холодновато. Рано Николай поехалъ домой, а в мене обѣдалъ сотникъ і другій. Письмо получилъ от Іліи Василевича о аглицкомъ пивѣ. Порохъ продалъ Чернявцѣ по 7 рублей пудъ. Денги получаютъ половину 10 декабря, а остальніе 25 декабря. Онъ принялъ пороху 2 пуди і фунтъ.

1771 год мѣсяць декабрь.

1. Ночь з морозцемъ, а день сирій. Получено извѣстіе, что Стародубъ свободятъ от кардоновъ і что уже чума миновала.

2. Ночь теплая, сирая і день теплій.

3. Ночь теплая і день сирій, теплій. Рано я і отецъ Плосконній, і Бриферскій поехали

в Слободу Михалчину, а у вечеру туда приехалъ Алексѣй Уманецъ.

П: 4. Ночь немножко холодноватая і день з умѣренною стужею. На обѣдъ приехал Ілія Василевичъ в Слободу.

5. Ночь і день з умѣренною стужею. Я і Ілія Василевичъ ездили в Красного футоръ, а Уманецъ поехалъ рано в Погаръ.

6. Ночь холодная і день холодній. На обѣдъ приехалъ Иванъ Жоравка⁶⁰² і с нимъ Чернацкій.

7. Ночь вѣтреная, день холодній з вѣтромъ і снѣгомъ. Рано я приехалъ в Погаръ, а у вечеру былъ у мене Михайло Степановичъ Ширай і много.

8. Ночь з умѣренною стужею і день з метелицею. Отправилъ в Браховъ людей своихъ і черезъ нихъ самоваръ чайній, за которій заплатилъ 6 рублей, і двѣ чашки оловянныхъ. Да чрезъ нихъ же писалъ к Василю Демяновичу о денгахъ почтовихъ. Сей день Косовичъ Василь у мене сталъ жить.

9. Ночь з умѣреннымъ морозомъ і день такий. Я с компанією ездилъ на обѣдъ в Телѣговку⁶⁰³ к Ивану Петровичу Галецкому, где былъ Михайло Ширай⁶⁰⁴ і игумень Болабуха і попили хорошенко. У вечеру приехалъ ко мнѣ Федоръ Лашкевичъ. Старая Писоцкая сегодня умерла.

10. В ночи очень тепло і дождикъ і в день тепло і дождъ. Сюю ночь снилось мнѣ г. Петръ Первій. У вечеру былъ я в подсудка Владимира Соболевского. У Бея(я) возного христини были, сина его Данили.

П: 11. В ночи дождъ і туманъ і увесь день такий. У вечеру былъ у мене Старосѣлскій старій. Письмо получилъ от жени и хлѣби.

12. Ночь с туманомъ силнимъ і день такий же. У вечеру начало морозить. Обѣдали у мене Ширай і Старосѣлскій і еще много, а у вечеру і Карагинскій былъ. Письмо получилъ от Аршука о денгахъ.

13. В ночи морозецъ і в день морозъ. Обѣдали у мене Старосѣлскій, сотник, і еще много. У вечеру были всѣ в Старосѣлского.

14. В ночи морозъ і в день холодно. Старосѣлскій поехалъ домой. У вечеру денги привезли з Брахова тысячу рублей.

15. В ночи морозъ, а в день легче і снѣгъ хороший выпалъ. В обѣдніе пори послалъ я в Почепъ Аршуку тысячу рублей для покупки хлѣба Іліи Василевичу. У вечеру Петръ Василевичъ Губчиць з женою приехали і ночевали у мене.

16. В ночи умѣренній морозъ і день з умѣренною стужею. Рано писалъ письмо к Іліи Василевичу о денгахъ чрезъ кухара Федора. В домъ отослалъ чрезъ Герасима цинъ і протчое. Послѣ обѣда поехалъ Губчиць в Новгородокъ у вечеру

⁶⁰² Член [Малороссийской] коллегии.

⁶⁰³ Деревня Стародубского уезда.

⁶⁰⁴ Тестъ Ивана Петровича Галецкого.

получилъ я писма от Іліи Василеевича і Афанасія Артемовича.

17. В ночи умѣренная стужа і маленькій снѣжокъ, день увесь з умѣренною стужею. Рано я, отецъ Іванъ Плосконній і Алексѣй Федоровичъ Уманецъ ездили на обѣдъ до Якова Петровича Галецкого в Михайловскъ, где застали Саву Павловича Гузовского і ночевали тамъ.

П: 18. Ночь і день з умѣренною стужею. По обѣдѣ приехали на ночь в Погаръ, і отецъ Іванъ сердитъ былъ за штани и [...].

19. В ночи морозъ з инеемъ, день также с морозомъ. После обѣда была у мене дядина Агафія, Федора Лашкевича жена.

20. Ночь с морозомъ, день с умѣренною стужею. Сегодня билетъ в судѣ висталенъ. Обѣдало у мене много і компанѣйка была у вечеру.

21. Ночь з снѣжкомъ і чрезъ увесь день метелица з умѣренною стужею. Рано виехалъ я з Погари, лошадей кормилъ в Стародубѣ, а на ночь приехалъ в Браховъ.

22. Ночь з снѣжкомъ, а под свѣтъ морозецъ, день холодній. У вечеру приехалъ Степанъ Глушакъ і привезъ 2 пуди лимонной корки за 9 рублей 60 копѣекъ, к мѣну полпуда за 4 рубля 80 копѣекъ, голъ штучку за 17 рублей, за что я і заплатилъ, і за мелницу стародубовскую разчолся.

23. Ночь з морозомъ і в день морозъ. Рано ездилъ я в Ірпу і Любечане.

24. Ночь з метелицею і морозомъ і день такій. Сегодня послыхалъ, что Василь Ивановичъ Бороздна умеръ прошлого 20-го.

П: 25. В ночи умѣрительній морозъ, но сильная метелица і чрезъ цѣлій день.

26. В ночи большой морозъ, в день метелица і морозъ. Сегодня обѣдали у мене толко попи.

27. В ночи сильній і в день сильной же морозъ. У вечеру приехали ко мнѣ Іванъ Михайловичъ Рубецъ, Романъ Крикса з женою і Костиною Рубчихою.

28. В ночи сильной морозъ і в день также. После обѣда разехались гостѣ, а Марина Анисифоровна Рубцева приехала з братомъ Федоромъ Онисифоровичемъ Лашкевичемъ, і попили.

29. В ночи морозъ і вѣтеръ, в день отлигло, толко сильная метелица. У вечеру былъ я з женою у Василя Демяновича Рубца.

30. В ночи умѣренная стужа с пресильнимъ вѣтромъ і метелицею, день з сильною метелицею. Марина Онисифоровна Рубцова после обѣда поехала домой.

31. В ночи тихо і весма умѣренній морозъ, в день метелица.

Сей годъ урожаемъ в хлѣбѣ былъ худъ, в овощахъ достаточенъ, в рыбахъ з весни много,

а лѣтомъ і осѣнью мало; на людей весма нездоровъ, і чума во многихъ мѣстахъ, яко: в Москви, Нѣжинѣ, Стародубѣ і во многихъ мѣстахъ явилась і много людей померло; а притомъ в Москвѣ от чернѣ здѣлался бунтъ і архіерея московского Арсенія (sic)⁶⁰⁵ убили, на якомъ слѣдствѣи былъ графъ Григорій Орловъ і то слѣдствіе кончилъ смертію бунтовщиковъ. Первою армѣею около Дуная командовалъ графъ Петръ Александровичъ Румянцовъ і в осенѣ благополучно турковъ побилъ і пять городовъ за Дунаемъ взялъ і разорилъ і вейзѣра прогналъ і неописанніе користи получилъ. Второю арміею командовалъ около Крима князь Василей Михайловичъ Долгоруковъ і в августѣ совсѣмъ Крымскую область завоевалъ і, оставя в городахъ російскіе гарнизоны, на зимовлю в Малороссію, в Полтаву, пришолъ, і вторая армия раздѣлилась на колонки.

Господи благослови!

1772 годъ мѣсяць генварь.

П: 1. В ночи морозъ умѣрительній, а в день болшій, і метелица. Сею і прошедшими метелицами такъ дорогу испортило, что вовся не можно было ездить. На обѣдъ приехалъ Григорій Карповичъ Долѣнскій з женою.

2. В ночи метель і в день метель же. На обѣдъ приехали Цеклинскій Данило і Димитро Зубрицкій.

3. В ночи холодно і метель, і в день таково жъ. Рано на обѣдъ приехалъ Михайло Степановичъ Ширай.

4. В ночи і в день холодно і метель. После обѣда Ширай поехалъ, а Григорій Андрѣевичъ Рубецъ приехалъ.

5. В ночи холодно без метелицъ, в день умѣренная стужа і метелица.

6. В ночи і в день умѣренная стужа, рано сильній снѣгъ, в полдень отлигло і пластоватій снѣгъ пошолъ. Обѣдали мы в Істобкахъ в Григорія Андрѣевича Рубца, а оттоль я з Долѣнскимъ заездили к Цеклинскому.

7. В ночи тепло і в день тепловато і стрѣхъ капало. Рано Долинскій і с нимъ Федоръ Лашкевичъ виехалъ в Медведѣ.

П: 8. В ночи тепло, в день холодновато і началъ вѣтеръ. Рано отправилъ писма к г. Миклашевскимъ о денгахъ процентовихъ і пенсѣоннихъ Еленѣ Григоріевнѣ⁶⁰⁶.

9. В ночи вѣтеръ холодній і в день сильній вѣтеръ, но неболшій морозъ. Рано виехалъ я в Галагановку на обѣдъ. У вечеру писма получилъ от Івана Галагана і Елени. Вечерали у мене возній Косовичъ, попъ Курковскій.

⁶⁰⁵ [Під час Чумного бунту 1771 р. загинув московський архієпископ Амвросій Зертис-Каменський, якого автор помилково назвав Арсенієм. — Є. К.].

⁶⁰⁶ Дочери прилуцкого полковника Григорія Галагана.

10. В ночи силній вѣтеръ і холодъ, в день холодно і вѣтрено. Рано виехалъ я з Галагановки і відхалъ в Андрѣйковичахъ, а на ночь приехалъ в Погарь.

11. В ночи вѣтеръ і морозъ, в день также. Сегодня собраніе было і выбрали мене предводителемъ шляхетства повѣта погарского, і в мене обѣдало много і Яковъ Петровичъ господинъ Галецкій у мене і на ночь остался.

12. В ночи холодно і в день холодновато. Сегодня собраніе было і на мѣсто подсудка ізобрали Василя Соболевского. Сегодня тожъ у мене всѣ обѣдали і попили.

13. В ночи і в день умѣренная стужа. Отправилъ я домой человѣка і чрезъ него послалъ осятри і кавяръ.

14. В ночи умѣренная стужа і в день также. Яковъ Петровичъ Галецкій рано поехалъ домой, Алексѣй Уманецъ в Глуховъ, а я былъ в генерала маіора Беннера і у мене обѣдали его штату офицери.

П: 15. В ночи небольшая стужа і в день таковожъ. Писалъ письмо в комисариатъ новгородскій об отпуски тысячи рублей почтовой, которую чтобъ принялъ Леванда. Сегодня была свадьба Федора Раговича на дочери войскового товариша Петра Павловского — Евдокии, в Левоновцѣ.

16. В ночи немножко холоднѣйше, а под свѣтъ і болшой морозъ. Рано генералъ Беннер виехалъ с Погару.

17. В ночи вѣтеръ і морозъ і в день силній морозъ, а у ранцѣ метель. Сей ночи умерла подсудка Владимира Соболевского жена, Агафія Андрѣевна Соколовсковна, і погребена дніомъ і я былъ на погребеніи.

18. В ночи вѣтеръ і морозъ, і в день метелица. У вечеру получилъ з дому і от Семена Андрѣевича Миклашевского письмо, что онъ денегъ Еленѣ Григоріевне платить не хочетъ.

19. В ночи отлигло, в день дожчикъ і снѣжокъ. Человѣка отправилъ домой і письмо к Семену Миклашевскому. После обѣда былъ у мене Михайло Андрѣевичъ Миклашевскій і поехалъ в ночи в Стечну⁶⁰⁷.

20. В ночи умѣренная стужа і в день одинакая стужа. Обѣдалъ у мене Михайла Миклашевскій з своимъ штатомъ, а после обѣда онъ поехалъ в Телѣговку, а я на ночь в Андрѣйковичи.

21. В ночи умѣренная стужа, і в день таковожъ. На обѣдъ приехалъ я з Незамаевскимъ в Браховъ, где і Долѣнскій і сестра мене дожидали.

П: 22. В ночи холодновато і в день силная метелица.

23. В ночи отлига і дожчикъ, в день туманъ і отлига. Рано Долинскій поехалъ домой і ичанци поехали, чрезъ которихъ отправилъ письма к ба-

тюшки, Івану Григоріевичу і Еленѣ Григоріевне і денги, полученіе сто рублей от Івана Миклашевского, а за Михайла Миклашевского 70 рублей я свои заложилъ.

24. В ночи отлига, дождъ і снѣгъ, і в день тепло. Сегодня хлѣбъ Рубцу отдавали з Орла Іліи Василеевича. Попъ з Медведей поехалъ в Пекаревъ. Письмо з полковой кацеляріи получилъ. Федору Онисифоровичу Лашкевичу сто рублей в позикку далъ.

25. В ночи умѣренная стужа, с полдня дождъ і снѣгъ. Рано виехалъ я з Брахова, обѣдалъ в Суходоли, а на ночь приехалъ в Погарь.

26. В ночи тепло і в день дождъ і снѣгъ. У вечеру приехалъ з Глухова Алексѣй Федоровичъ Уманецъ.

27. В ночи холодновато і в день умѣренная стужа.

28. В ночи холодновато і в день умѣренній морозъ. У вечеру ездили компанією к Івану Леонтиевичу Сороцѣ і тамъ попили.

П: 29. В ночи умѣренній морозъ і в день умѣренная стужа. На обѣдъ ездилъ я іс компанією в Гринець к Семену Федоровичу Шираву, где послыхалъ, что Мойсей Івановичъ графъ Владиславичъ сей ночи умеръ в Стародубѣ. У вечеру приехали в Погарь Николай і Федоръ Лашкевичи. Из дому писма получилъ, что дѣти болни.

30. В ночи і в день умѣренная стужа. После обѣда Іванъ Петровичъ Галецкій з женою были у мене. У вечеру приехалъ Михайло Василевичъ Губчиць.

31. У ночи умѣренная стужа і снѣжокъ випалъ, у день снѣгъ і дождъ. Обѣдали у мене много і Григорій Косачъ былъ у мене, а перед обѣдомъ была і Лишнева судина, Анастасія Степановна. Людей отпустил в Галагановку і чрезъ нихъ послалъ вѣси с гирами.

1772 года мѣсяць февраль.

1. В ночи тепло і в день снѣгъ і дождъ, а у вечеру вѣтеръ і морозъ. После обѣда Михайло Губчиць поехалъ в Почепъ.

2. В ночи силній морозъ і в день, а у вечеру отлигло. Обѣдало у мене много, а у вечеру сотникъ Булашевичъ приехалъ і были мы в сотника Лобка.

3. В ночи умѣренная стужа і снѣжокъ, в день морозъ.

4. В ночи силній морозъ і в день такой же морозъ, а у вечеру отлигло. Рано на обѣдъ приехалъ я в Михалчину слободу, где засталъ Ілію Василевича і Агафію Давидовну і дядину Федориху з дочками і у вечеру слово положили, чтобъ видать Вѣру Федоровну за Семена Остаповича Краковского.

П: 5. В ночи умѣренная стужа, а в день весьма тепло стало. Сей день празновали імени-

⁶⁰⁷ Село Стародуб[ского] у[езда].

ни Агафії Давидовни і весма ум'їренно обо-
йшлись с пит'ємь. Рано я послалъ Петра Кухара
в Брахловъ к жене, чтобъ она приехала к свадби.

6. В ночи тепло, а в день еще тепл'їй. У вече-
ру начало подмерзатъ. У вечеру приехалъ в По-
гарь.

7. В ночи ум'їренная стужа і в день также,
а у вечеру морозъ. У вечеру я з Уманцемъ і Лашке-
вичемъ на ночь приехали в Михалчину слободу,
куда і жена моя з синомъ приехала.

8. В ночи силнїй морозъ і в день таковожъ. Се-
годня бракомъ сочетался сотникъ Семень Оста-
повичъ Красовскїй з В'їрою Федоровною Лашке-
вичевою в Ковпинц'ї, где і мы вс'ї і много сто-
роннихъ на свадби были і гуляли.

9. В ночи пресилнїй морозъ, і в день. Посля
об'їда приехалъ я на ночь в Погарь.

10. В ночи пресилнїй морозъ і в день также.
Посля об'їда виехалъ я в Стародубъ на ночь.

11. В ночи і в день морозъ. В Стародубъ рано
былъ я в Ширая, а оттоль заездилъ і к писару
Федоровичу, а на ночь приехалъ в Брахловъ, где
засталъ і Агафію Давидовну і писма от Долин-
ского.

П: 12. В ночи морозъ і в день ум'їреннїй мо-
розъ. Посля об'їда виехалъ я і Агафія Давидовна
з Брахлова, і ночевали в Манюкахъ⁶⁰⁸ в Григорія
Вил'їнского, где былъ і Михайло Петровичъ Іс-
крицкїй.

13. В ночи і в день силнїй морозъ, а у вечеру
метелица. Рано приехали в Ущерпскїй футоръ.

14. В ночи ум'їреннїй морозъ і сн'їгъ, а в день
отлигло. У вечеру приехалъ староста Іванъ Кри-
жевскїй.

15. В ночи тепло, а в день дожчъ. Посля об'їда
Агафія Давидовна поехала в Гарцевъ, а я в Б'їлій
Колодязъ⁶⁰⁹, к Івану Андр'їевичу Миклашевскому,
і тамъ ночевалъ.

16. В ночи дожчъ, а в день дожчъ і морозъ по-
перем'їнно. Посля об'їда поехалъ я і приехалъ
на ночь домой в Брахловъ.

17. В ночи весма силнїй в'їтеръ з ум'їренною
стужею, в день холодновато. Чрезъ Наума в Стар-
родубъ к Глушаку отослалъ 50 рублей для по-
купки жита. Писмо писалъ к Осипу Лашкевичу
с послікою масла коровя(го) і сливянки.

18. В ночи і в день ум'їренная стужа. Полу-
чилъ писма от тестя с присілкою сира і от швагра.
На онїе отписалъ.

Сирная неделя.

П: 19. В ночи ум'їренная стужа, а в день сля-
коть. Рано виехалъ я з женою і д'їтми на об'їдъ
в Галагановку, а на ночь в Михалчину слободу, где
застали Ілію Василевичу, Агафію Давидовну і дя-
дину Федориху Лашкевичку.

20. В ночи туманъ і дожчъ і в день слякоть. По-
сля об'їда отецъ Іванъ Посконнїй і дядина поеха-
ли по домамъ.

21. В ночи в'їтеръ і морозъ небольшой, в день
ум'їренная стужа. Сегодня отправилъ за д'їтми.
Посля об'їда приехалъ Іванъ Тимофіевичъ Жо-
равка.

22. В ночи і в день ум'їренная стужа. Писмо
получилъ от Миклашевского о наряд'ї чиновни-
ковъ.

23. В ночи і в день ум'їренная стужа. Посля
об'їда д'їти приехали; Демонтовичъ, Гроз'їнскїй
приехали. Писма от Дол'їнского получилъ.

24. В ночи большой морозъ, в день ум'їренная
стужа. Посля об'їда Ілія Василевичъ, Іванъ Тимо-
фіевичъ і я поехали на ночь в Жоравку⁶¹⁰.

25. В ночи і в день морозъ. Посля об'їда Ілія
Василевичъ і я поехали на ночь в Слободу і на до-
роги зехались з женами і д'їтми. Они вс'ї об'їда-
ли в Ковпинци. На ночь приехалъ Михайловскїй
з женою.

П: 26. В ночи силнїй морозъ і в день холодно.
На об'їдъ приездилъ Василь Василевичъ Христе-
чевскїй. Посля об'їда дочки Михайловского при-
ехали, і заговляли ладно.

27. В ночи морозъ і в день ум'їреннїй морозъ.
Посля об'їда поехалъ я з д'їтми і з женою на ночь
в Галагановку.

28. В ночи і в день морозъ. Рано приехали
в Брахловъ. Писмо получилъ із суда земского
стародубовского, с порученїемъ мн'ї опеки над
частїю Варвари, і два позва к Маркевички і До-
линской, о приезд'ї ихъ марта к 20 дня к розд'їлки,
что я все отослалъ к Долинскому чрезъ Мойсея
Сухарева.

29. В ночи в'їтеръ с морозцемъ, день з мален-
кою отлигою. Писмо получилъ от Долинского
с присілкою яблокъ чрезъ Захаря. Сегодня разчи-
тался з Арсенїемъ Сухаревимъ за вино, которого
взялъ я три полуторнихъ бочки по 75 рублей боч-
ку. Ор'їховъ волоскихъ по одинадцати гривень
сотню, 20 тисячъ ор'їховъ 22 р., ол'їи 4430 кварть,
по 5 р. 40 к. сотня кварть, до справки.

М'їсяць мартъ.

1. В ночи ум'їренная стужа, в день маленькая
отлига. Полученъ билетъ, чтобъ сверхъ лопатни-
ка еще і погонщиковъ з влад'їнїй давать.

2. В ночи ум'їренная стужа, а в день туманъ,
і отлига, і сн'їгъ мокрїй.

3. В ночи подчахло, а в день туманъ сирїй і до-
жчикъ. Сегодня причастились Божественнихъ
тайнъ і об'їдали у мене Василь Демяновичъ Рубецъ
з женою, а посля об'їда приехалъ Романъ Самуй-
ловичъ Криксинъ з женою Евгенією Прокоповной.

⁶⁰⁸ Село Новозыбковского уезда.

⁶⁰⁹ Село Новозыбков[ского] у[езда].

⁶¹⁰ Деревня Мглинского уезда.

П: 4. В ночи і в день умѣрителная стужа. После обѣда Криксинъ з женою поехалъ, а Григорій Рубецъ з женою і дѣтми приехали, а у вечеру поехали.

5. В ночи і в день таило. Рано поехалъ я в Стародубъ. Былъ в Ширая і видѣлся с присутствующими в полковой канцеляріи.

6. В ночи морозецъ, а в день хмарно і таило. На обѣдъ я і Ширай і Миклашевскій ездили в Левенку к Кулябки. Тамъ застали і Федора і Петра Савичевъ, и Щигловского. Я у вечеру виехалъ і приехалъ в Погаръ.

7. В ночи маленькій морозецъ, в день таково жъ, а у вечеру начало таить. Писаръ Писоцкій приехалъ с Петербурха.

8. В ночи і в день таило. Получилъ писмо от Іліи Василевича о горѣлцѣ, что не продана, і газети.

9. В ночи таило, в день туманъ і дождикъ. Сей ночи умерла старая Роговичка. Я писма писалъ в Глуховъ к Іліи Василевичу о горѣлцѣ.

10. В ночи туманъ і дождикъ, в день ясно, в у вечеру морозецъ. Обѣдали у мене Василь Соболевскій з женою, Яковъ Радионовъ з женою, Пѣсоцкій и еще. У вечеру приехалъ Алексѣй Уманецъ з Глухова и привезъ оливи і лаврового листу. Вовну продалъ Радионову і онъ принялъ пудъ по 4 рубля, а всѣхъ денегъ на немъ восьмъ десять восьмъ рублей.

П: 11. В ночи маленькій морозецъ, в день тепло. У вечеру приехалъ Михайла Василевичъ Губчиць.

12. В ночи приморозокъ, а в день таило. Отправилъ в домъ писма с посылкою оливи, лаврового листу і сѣмень.

13. В ночи приморозецъ, а в день таило. У вечеру приехалъ Василей Ивановичъ Губчиць. У вечеру были мы в Пѣсоцкого.

14. В ночи морозецъ, а в день таило. Петръ Василевичъ Губчиць на обѣдъ приехалъ.

15. В ночи морозецъ, а в день весма таило от слонца. Рано приехалъ з Глухова Иванъ Короткій за почтою. Петръ Василевичъ і Василь Ивановичъ Губчици поехали в Новгородокъ.

16. В ночи очень мерзло, в день хмарно. Рано поехалъ Михайла Губчиць домой, а я после обѣда виехалъ з Погару і приехалъ на ночь в Андрѣйковичи.

17. В ночи маленькій морозецъ, а в день дождикъ і хмарно. Рано на обѣдъ приехалъ я в Брахловъ. Получилъ писма с крепостми от Долинского.

П: 18. В ночи хмарно і в день хмарно, а у вечеру дождикъ. Обѣдалъ у мене Василь Рубецъ. З Левенки приездилъ маляръ і узялъ картину султана. Сей день води в рѣцѣ очень подбуло і разлилась вода і показалось много дичини, яко: голубей, чайкъ, журавлей, чапель і протчого.

19. В ночи весма маленькій приморозокъ, а в день слонце і таило. Начали у мене тесать брусся і палѣ і тертицѣ рѣзать. На рѣцѣ людь разбило і вода очень разлилась.

20. В ночи морозъ хорошій, в день от слонца таило. После обѣда виехалъ я в Стародубъ на саняхъ, но заледвѣ доехалъ і на колесахъ: дорога весма худая была.

21. В ночи немножко подчахло, в день очень таило. Обѣдалъ в Михайли Степановича Ширая, где былъ і Юсифъ Маркевичъ і протчіе.

22. В ночи хмарно і снѣжокъ, а в день таило от слякотѣ. Изновъ были всѣ в Ширая і шампанского попили много, а у вечеру были в Маркевича. Я в Анастасія грека купилъ двѣ бочки красного вина за 140 рубл.

Дата надходження до редакції: 05.03.2025 р.

Дата схвалення до публікації: 28.03.2025 р.

Creative Commons Licenses: Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)